СЛУЖБЕН ГЛАСНИК

на општина Новаци

Број 10/23

Излегува по потреба 13.07.2023 год. (четврток) бр. 10 година XXVII
ж-сметка 749014004563010 Депонент: Народна банка на Македонија
E-mail: opstina@opstinanovaci.gov.mk Примерок - 50 ден.

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Р.М.“ бр.5/02) и член 68 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/19), Градоначалникот на Општина Новаци донесе

ЗАКЛУЧОК
за прогласување на Одлука за пренамена на средствата во Буџетот на Општина Новаци за 2023 година

1. Се прогласува, Одлука за пренамена на средствата во Буџетот на Општина Новаци за 2023 година, што Советот на Општина Новаци, ја донесе на седницата одржана на 10.07.2023 година.

2. Заклучокот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

08-556/1
13.07.2023г.
Новаци

Општина Новаци
Градоначалник
Стевче Стевановски

Врз основа на член 36 став 1 точка 2 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на РМ“ бр. 5/2002), член 29 став 1 од Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа (,,Службен весник на Р.М,,бр.61/2004,96/2004,67/2007,156/09,47/11,192/15,209/18,244/19,53/21,77/21,150/21и173/22 год .), и член 36 од Законот за буџети („Службен весник на РМ“ бр. 54/05, 04/08, 103/08, 156/09, 95/10, 180/11, 171/12,192/15,167/16,151,21), Советот на општина Новаци на 31-та седница, одржана на 10.07.2023 година, донесе:

О Д Л У К А
за пренамена на средствата во
Буџетот на Општина Новаци за 2023 година

Член 1

Со оваа одлука се врши пренамена на средствата во Буџетот на Општина Новаци во делот на Основен Буџет за 2023 година и тоа на следниот начин:

Потпрограма Буџет Донации Самоф. Дотации Кредити Потставка

ЈД0 Изградба и реконструкција на локални патишта и улици
482120 Изградба на улици,патишта и автопати - 700.000,00
Е0 Општинска администрација
404110 Надомест за годишен одмор
700.000,00

Член 2

Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето и ќе се објави во ,,Службен гласник на општина Новаци,, и станува составен дел на Буџетот на општината за 2023 година.

14-530/4
10.07.2023г.
Новаци

Совет на Општина Новаци
Претседател
Славица Најдовска-Стојковска

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Р.М.“ бр.5/02) и член 68 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/19), Градоначалникот на Општина Новаци донесе

ЗАКЛУЧОК
за прогласување на Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за извршување на Буџетот на Општина Новаци за 2023 година

1. Се прогласува, Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за извршување на Буџетот на Општина Новаци за 2023 година, што Советот на Општина Новаци, ја донесе на седницата одржана на 10.07.2023 година.

2. Заклучокот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

08-556/2
13.07.2023г.
Новаци

Општина Новаци
Градоначалник
Стевче Стевановски

Врз основа на член 36 став 1 точка 2 од Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија” бр. 5/02), член 23 став 8 од Законот за финансирање на единиците на локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија” бр. 61/04, 96/04, 67/07, 156/09, 47/11, 192/15 и 209/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија,, бр. 244/19, 53/21, 77/21, 150/21 и 173/22), член 31 од Законот за буџетите („Службен весник на Република Македонија“ број 64/05, 4/08, 103/08, 156/09, 95/10, 180/11, 171/12, 192/15, 167/16 и 151/21) и Закон за буџети („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 203/2022), член 93 став 2 од Законот за административните службеници („Службен весник на Република Македонија“ бр. 27/14, 199/14, 48/15, 154/15, 5/16, 80/16, 127/16, 142/16, 2/17, 16/17 и 11/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија бр. 275/19, 14/20, 215/21 и 11/18), одредбите на Гранскиот колективен договор за органите на државната управа, стручните служби на Владата на Република Северна Македонија, судовите, јавните обвинителства, казнено – поправните и воспитно – поправните установи, државното правобранителство, општините, Градот Скопје и општините на Градот Скопје, агенциите, фондовите и другите органи основани од Собранието на Република Северна Македонија („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 51/20 и 172/21), Колективниот договор за административните службеници и другите вработени во Општина Новаци бр. 03-806/1 од 18.09.2018г. и бр.01-893/1 од 29.09.2022) и член 21 став 1 точка 4 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци” бр. 7/19), Советот на Општина Новаци на седницата одржана на ден 10.07.2023 година, донесе

О Д Л У К А
за изменување и дополнување на Одлуката
за извршување на Буџетот на Општина Новаци за 2023 год

Член 1

Со оваа Одлука се врши изменување и дополнување на Одлуката за извршување на Буџетот на Општина Новаци за 2023 година, бр.14-1080/9 од 27.12.2022г.; бр.14-105/5 од 31.01.2023г. и бр.14-464/6 од 13.06.2023 година.

Член 2

Во Одлуката, член 14 став 2 се менува и гласи: ,,Висината на надоместокот за годишен одмор изнесува една (1) просечна месечна нето плата во Република Северна Македонија, објавена во претходниот месец пред исплатата на надоместокот за годишен одмор,,.

Член 3

Оваа Одлука влегува во сила од денот на објавувањето во „Службен гласник на Општина Новаци”.

14-530/5
10.07.2023г.
Новаци

Совет на Општина Новаци
Претседател
Славица Најдовска-Стојковска

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Р.М.“ бр.5/02) и член 68 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/19), Градоначалникот на Општина Новаци донесе

ЗАКЛУЧОК
за прогласување на Стратегија за локален економски развој 2023-2028

1. Се прогласува, Стратегија за локален економски развој 2023-2028, што Советот на Општина Новаци, ја донесе на седницата одржана на 10.07.2023 год.

2. Заклучокот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

08-556/3
13.07.2023г.
Новаци

Општина Новаци
Градоначалник
Стевче Стевановски

Стратегија за локален економски развој 2023-2028

ОПШТИНА НОВАЦИ

Општина со еколошки чиста и здрава средина , најголем производител на земјоделски култури во Македонија, посакувано место за инвеститори и посетители во областа на рурален, меморијален и еко туризам.

Јули 2023 година

Содржина

Предговор од градоначалникот 3
1. Извршно резиме 4
2. Листа на кратенки 5
3. Вовед во стратегијата 6
4. Процес на изработка на стратегијата за локален економски развој 7
5. Локална економска анализа 8
5.1 Анализа на локалната економска структура 8
5.2 Локална соработка и вмрежување 12
5.3 Бизнис опкружување, транспарентност и администрација без корупција 14
5.4 Пристап до финансии 15
5.5 Земјиште и инфраструктура 16
5.6 Регулаторна и институционална рамка 18
5.7 Вештини, човечки ресурси, инклузивност 19
5.8 Надворешно позиционирање и маркетинг 20
6. SWOT Анализа 22
7. Визија и стратешки цели 23
8. Акциски план 25
9. Шема на финансирање 34
10. Анекс 1 – Табела со можности за финансирање на бизнис секторот 40

Предговор од градоначалникот

Работата на локалната самоуправа никогаш не сопира, посебно кога се работи за општина каква што е Новаци, која е карактеристична по големата територија, големиот број населени места, но мал број на население. Општините со Законот за локална самоуправа од 2002 година, имаат надлежност и улога да го водат и спроведуваат планирањето на локалниот економски развој, покрај приватниот сектор како главен двигател на локалниот економски развој.

Економскиот развој на Општина Новаци се темели на развојот на земјоделското производство, производството на електрична енергија од класични но и обновливи извори на енергија, развој на алтернативниот и меморијалниот туризам. За правилен развој на економијата потребно е добро планирање и изработка на квалитетни стратегии, планови и програми. Со оваа Стратегија за ЛЕР на Општина Новаци се утврдуваат развојните приоритети во областа на Локалниот економски развој во периодот на 2023 – 2028 година. Активностите предвидени со оваа стртатегија претставува дефиниран збир на проекти кои ќе бидат насочени кон континуиран одржлив развој и подобрување на животниот стандард на жителите на општина Новаци, создавање на услови за потикнување на локалниот економски развој, поддршка на проекти и активности кои придонесуваат за подобрување на локалниот и руралниот развој и меѓуопштинска и меѓународна соработка.

Преку имлементација на Стратегијата ќе се реализираат голем број на проекти во насока на подобрување на понудата на Општина Новаци како дестинација за рурален туризам, развој на локалната економија преку подобрување на општите услови за развој и подобрување на инфраструктурата и подготовка на јавните објекти за подобра искористеност кон гореспоменатите цели, континуиран развој на капацитетите на Општина Новаци за привлекување инвестиции, намалување на невработеноста преку развој и реализација на проекти, промоција на општината, активна имплементација на добиените и аплицирање на нови проекти од домашни и меѓународни фондови, следење и имплементација на стратегиите за развој на Општина Новаци и останатите стратешки документи, динамичен локален економски развој преку континуирано зајакнување на капацитетите за привлекување инвестиции и овозможување добра бизнис клима за развој на јавните приватни партнерства. Континуирано подобрување на енергетската ефикасност. Зајакнување на административните капацитети за стандарди, обуки и тренинзи за имплементација на проекти. Зајакнување на капацитетите за бизнис и туристичка промоција на општината на домашен и меѓународен план.

Ваквата долгорочна стратегија ја подготвивме со помош на Американската агенција за развој – USAID, преку вклученоста во проектот „Зајакнување на капацитетите за искористување на ресурсите“.

Стевче Стевановски
Градоначалник на Општина Новаци

1. Извршно резиме

Општина Новаци е една од 13те општини кои се вклучени во втората група локални самоуправи во кои се спроведува проектот „Зајакнување на капацитетите за искористување на ресурсите“, под покровителство на УСАИД. Една од активностите при имплементацијата на овој проект е токму поддршката при изготвувањето или ажурирањето на Плановите / Стратегиите за локален економски развој.

Стратегијата за ЛЕР на Општина Новаци се однесува на петгодишен период т.е 2023 – 2028 година и е самостоен стратешки документ кој е насочен кон локален економски развој на општината, а истиот е изработен од советници во Одделението за комунални дејности, сообраќај, урбанизам, заштита на животна средина и локален економски развој во соработка со претставници од НВО и бизнис секторот.

Во процесот на изработка на Стратегијата за локален економски развој направена е анализа на локалната економија и изготвена е SWOT анализа на општината, дефинирана е визијата, стратешките цели од кои произлезе и акциониот план со предложени активности.

За периодот кој го покрива овој стратешки документ визијата на Општина Новаци е насочена кон развој на комуналната инфраструктура која во овој момент недостасува, развој на општината во еден од најголемите производители на земјоделски култури во Македонија преку унапредување и понатамошен развој на земјоделството, посакувано место за инвеститорите за отворање на нови бизниси кои ќе водат до отворање на нови работни места и задржување на населението на овие простори, преку постојано едуцирање на населението согласно потребите на пазарот на труд, развој на меморијалниот и еко туризмот преку искористување и промоција на културното, историското и природното наследство на наша територија и најважно од се да прераснеме во еколошки чиста и здрава животна средина.

Визијата која сакаме да ја исполниме ќе се оствари преку поставените стратешки цели кои произлегуваат од реалната ситуација, можностите и ресурсите кои ги нуди Општина Новаци, акциониот план со предложени активности но секако и од направената SWOT анализа.

Изработувајќи ја SWOT анализата утврдивме дека она што треба да се искористи и максимално да се стави во функција на локалениот економски развој на Општина Новаци е плодната почва и развиеното земјодество, добрата географска поставеност и ресурсите со кои располагаме, а се клучни не само за нашиот регион туку воопшто и за целата наша држава, како што е производството на електрична енергија од јаглен, но и обновливи извори на енергија како што се сонце, вода и ветер. Најголеми недостатоци кои ги има Општина Новаци се во делот на отселувањето на населението како најголем проблем со кој се соочуваме насекаде низ државата, не само кај нас, потоа загадувањето, инфраструктурните и урбанистичките проблеми на кои значително треба да се работи во наредниот петгодишен период.

2. Листа на кратенки

ЛЕР	Локален економски развој
УСАИД	Американска агенција за меѓународен развој
МСП	Мали и средни претпријатија
SWOT	S – strength (предност) W – weaknesses (слабости) O – opportunities (можности) T – threats (закани)
ЕУ	Европска Унија
ЛАГ	Локална акциона група
НВО	Невладини организации
ЗГ	Здружение на граѓани
АВРСМ	Агенција за вработувањена Република Северна Македонија
БДП	Бруто домашен производ
ИПАРД	Програмана за претпристапна помош во земјоделството и руралниот развој
ИПА ЦБЦ	Програма за прекугранична соработка
АФПЗРР	Агенција за финансиска поддршка на земјоделството ируралниот развој
БРР	Биро за регионален развој
ЦРПППР	Центар за развој на пелагониски плански регион

3. Вовед во стратегијата

Општина Новаци со писмо за изразување интерес бр.03-923/1 од 09.11.2021 година испратено до УСАИД се пријави за вклучување и учество во Проектот „Зајакнување на капацитетите за искористување на ресурсите“.

Локалниот економски развој е од исклучително значење за развојот на општината. Во текот на последните две декади сведоци сме на спроведување процес на децентрализација на надлежностите од централната на локалните власти. Главна економска цел на реформата е поголем обем и квалитет на јавните услуги на локално ниво.

Локалниот економски развој претставува сложен концепт кој се однесува на активностите и политиките што треба да ги преземе општината за да го стимулира економскиот развој на својата територија. Егзистирањето на општините во современи услови не може да се замисли без спроведување на локален економски развој, а успешното реализирање на концептот на ЛЕР подразбира создавање поволна клима за деловни активности и инвестирање.

Токму затоа секоја општина треба да има ажуриран и тековен План/Стратегија за ЛЕР преку кој ќе ги спроведува сите активности како еден дефиниран збир на проекти кои ќе бидат насочени кон континуиран одржлив развој и подобрување на животниот стандард на жителите на општина Новаци: создавање на услови за потикнување на локалниот економски развој, поддршка на проекти и активности кои придонесуваат за подобрување на локалниот и руралниот развој и меѓуопштинска и меѓународна соработка и др.

Оваа нова Стратегија за Локален економски развој на Општина Новаци за периодот 2023 – 2028 година е целосно нов документ кој е развиен самостојно со поддршка и насоки на експертот ангажиран од страна на УСАИД преку проектот „Зајакнување на капацитетите за искористување на ресурсите“.

Во изработката на овој документ покрај советниците од Одделението за комунални дејности, сообраќај, урбанизам, заштита на животна средина и локален економски развој беа вклучени невладиниот сектор, граѓаните но и бизнис секторот. На тој начин успеавме да обезбедиме еднаква застапеност во консултациите и процесот на донесување на одлуки во целокупниот процес, исполнувајќи ја мисијата на проектот на УСАИД за поголема транспарентност и отчетност на локалните самоуправи и воопшто на државните институции но секако и одговорноста на жителите на Општина Новаци.

Стратегија за Локален економски развој на Општина Новаци за периодот 2023 – 2028 година содржи многубројни проекти чија финансиска конструкција изнесува 404.629.348,00 денари.

4. Процес на изработка на стратегијата за локален економски развој

Стратегијата за локален економски развој (ЛЕР) е изготвена врз основа на методологијата развиена од страна на проектот Градоначалници за економски раст (M4EG) финансиран од ЕУ и спроведен во Ерменија, Азербејџан, Белорусија, Грузија, Молдавија и Украина.

Главни карактеристика на оваа методологија е тоа што се заснова на неколку структурни елементи:

- Регулаторна и институционална рамка
- Вештини, човечки ресурси, инклузивност
- Надворешно позиционирање и маркетинг
- Пристап до финансии
- Земјиште и инфраструктура
- Бизнис опкружување, транспарентност и администрација без корупција
- Локална соработка и вмрежување,

кои претставуваат основа за анализа на локалната економија. Друга особеност на оваа методологија е што го истакнува принципот на активно учество на засегнатите страни и е насочена кон изработка на документ кој се фокусира на економскиот развој, без сеопфатно вклучување на културата, здравството, социјалата и други аспекти на развојот во целина.

Исто така методологијата предвидува изработка на јасен, концизен и практичен документ, во кои се дефинирани реални, изводливи активности кои треба да придонесат во остварување на целите и визијата на општината.

На подготовката на Стратегија за Локален економски развој на Општина Новаци за периодот 2023 – 2028 година и претходеа четири дводневни работилници организирани од УСАИД во периодот 2022 – 2023 година на кои работевме на начинот на изработка, пополнување на прирачници, прибирање податоци за локалната економија, средствата за финансирање, изработка на стратешки цели и приоритети, визија на Општина Новаци, изработка на SWOT анализа, подготовка на акционен план и слично.

Беа изработени два прашалници кои беа поделени до бизнис секторот но и до поширокатa јавност.

При изработката на оваа локална стратегија за економски развој, бизнис заедницата беше повикана активно да се вклучи со свои видувања и предлози, но заинтересираноста од нивна стана не беше голема. Поради тоа, Општина Новаци пристапи до нив на поинаков начин, односно со посети лице-во-лице со стопанствениците и анкетирање на истите.

5. Локална економска анализа

5.1 Анализа на локалната економска структура

Општина Новаци е позиционирана на југозападниот дел на државата, во непосредна близина на границата со Република Грција. Простирајќи се на една од најплодните почви, во земјата, општината е една од најголемите житници во РСМ. Земјоделието е главна економска гранка што се гледа и од самата табела на деловни субјекти, каде речиси половината припаѓаат на секторот земјоделие. Поради тоа, во овој сектор има најголем обрт на средства на годишно ниво и претставува еден од основните приходи на жителите на општината.

И покрај овој факт, во последните години се забележува намалување на деловните субјекти токму во овој сектор во висина од 5%. Намалувањето не е драстично, но оваа тенденција расте, со оглед на енормното зголемување на цените за обработување на почвата, семиња, ѓубрива итн., додека цената на земјоделските производи не е зголемена во ист процент како и трошоците за нивно произведување. Во останатите сектори во изминатите 5 години речиси и да нема промени.

Општина Новаци е една од најголемите по површина, но една од најмалите по број на жители. Тој број од пописот во 2002 до пописот во 2021 година е драстично намален, за околу 25%. Процентот на вработеност пак, е на високо ниво. Фактот што имаме мал број на жители, а најголемата термоцентрала за производство на електрична енергија – РЕК Битола како и една од најголемите приватни компании за производство на житни култури – ЗИК Пелагонија се наоѓаат на наша територија и се едни од најголемите работодавачи во државата, придонесува за тоа. Покрај ова, на територијата на општината функционираат и солиден број на приватни компании. Платите во приватниот сектор се конкурентни, затоа што компаниите мора да ги задржат своите вработени, со оглед на тоа што платите во РЕК Битола, но и во приватните компании во регионот (општина Битола која се наоѓа на само 10 км од Новаци) се повисоки од националниот просек.

Во табела 1, прикажан е Бруто домашен производ, во 2021 година, во Пелагониски регион, ЕСС 2010

	2021			
	БДП, во милиони денари	Структура на БДП, РМ = 100%	БДП, по жител, во денари	БДП, по жител, МК =100
Пелагониски регион	76.077	10.6	361.528	92.2

Табела 1: Бруто домашен производ
Извор: База на податоци МакСтат

Според последниот попис направен во 2021 година, Општина Новаци брои вкупно 2648 население, односно 803 семејства кои живеат во 1385 живеалишта, што ја прави општината една од најретко населените општини во државата.

Во табела 2, прикажани се бројот на живеалишта, лица кои живеат во тие живеалишта како и видот на живеалиштата.

Општина Новаци		
Вид на живеалиште ВКУПНО	Број на живеалишта	1385
	Лица кои живеат во живеалиштата	2648
Станбена зграда	Број на живеалишта	1381
	Лица кои живеат во живеалиштата	2648
Нестанбена зграда	Број на живеалишта	4
	Лица кои живеат во живеалиштата	/
Зграда за институционално домување	Број на живеалишта	/
	Лица кои живеат во живеалиштата	/
Друго	Број на живеалишта	/
	Лица кои живеат во живеалиштата	/

Табела 2: Податоци за живеалишта и број на лица кои живеат во нив
Извор: База на податоци МакСтат

Во табела 3, прикажан е бројот на семејства во Општина Новаци и вкупниот број на лица кои живеат во општината.

		Семејства според состав - ВКУПНО	
		Број на семејства	Број на лица
Новаци	***ВКУПНО***	803	2648

Табела 3: Живеалишта и број на лица во општината
Извор: База на податоци МакСтат

Структурата на нивото на образование во општина Новаци е неповолна. Најголем процент од населението е со средно образование, и тоа 43%. Веднаш по нив следува населението со основно образование, со 39%, додека процентот на население со високо образование, вклучувајќи Магистратура и Докторат е 7,8%, што е значително помалку во однос на останатите. Население кое нема завршено никакво образование е 7,2%.

Во табела 4, прикажана е структурата на населението во Општина Новаци според нивото на образование.

Општина Новаци		
Највисок степен на школска подготовка ВКУПНО	ВКУПНО	2269
	Мажи	1190
	Жени	1079
Без образование	ВКУПНО	11
	Мажи	3
	Жени	8
Незавршено основно образование	ВКУПНО	153
	Мажи	41
	Жени	112
Основно образование	ВКУПНО	892
	Мажи	425
	Жени	467
Средно образование	ВКУПНО	977
	Мажи	603
	Жени	374
Високо образование	ВКУПНО	162
	Мажи	80
	Жени	82
Магистратура	ВКУПНО	14
	Мажи	4
	Жени	10
Докторат	ВКУПНО	1
	Мажи	1
	Жени	/
Непознато	ВКУПНО	59
	Мажи	33
	Жени	26

Табела 4: Ниво на образование на населението во Општина Новаци
Извор: База на податоци МакСтат

Најголемиот број на активни деловни субјекти на територијата на општина Новаци се во секторот на земјоделство, шумарство и рибарство, со значителна разлика во однос на другите сектори. Вториот сектор по бројност на деловни субјекти е трговија на големо и на мало; поправка на моторни возила и моторцикли, кој брои речиси 4 пати помалку во однос на секторот земјоделство, шумарство и рибарство. Бројот на деловни субјект во останатите сектори е мал, и се движи од 1-5.

Во табела 5, прикажани се деловните субјекти во Општина Новаци според сектор.

	2019	**2020**	**2021**
Вкупно	79	80	80
А Земјоделство, шумарство и рибарство	42	39	39
Б Рударство и вадење на камен	/	/	/
В Преработувачка индустрија	3	4	4
Г Снабдување со ел. енергија, гас, пареа и климатизација	/	/	/
Д Снабдување со вода; отстранување на отпадни води; управување со отпад; санација на околината	1	1	1
Ѓ Градежништво	1	1	1
Е Трговија на големо и на мало; поправка на моторни возила и моторцикли	10	10	9
Ж Транспорт и складирање	3	3	3
З Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	4	5	4
S Информации и комуникации	/	/	/
И Финансиски дејности и дејности на осигурување	/	/	/
Ј Дејности во врска со недвижен имот	/	/	/
К Стручни, научни и технички дејности	1	1	2
Л Административни и помошни услужни дејности	/	/	/
Љ Јавна управа и одбрана; задолжително социјално осигурување	1	1	1
М Образование	1	1	1
Н Дејности на здравствена и социјална заштита	2	2	3
Њ Уметност, забава и рекреација	3	5	5
О Други услужни дејности	7	7	7
П Дејности на домаќинствата како работодавачи	/	/	/
Р Дејности на екстратериторијални организации и тела	/	/	/

Табела 5: Деловни субјекти по сектор
Извор: База на податоци МакСтат

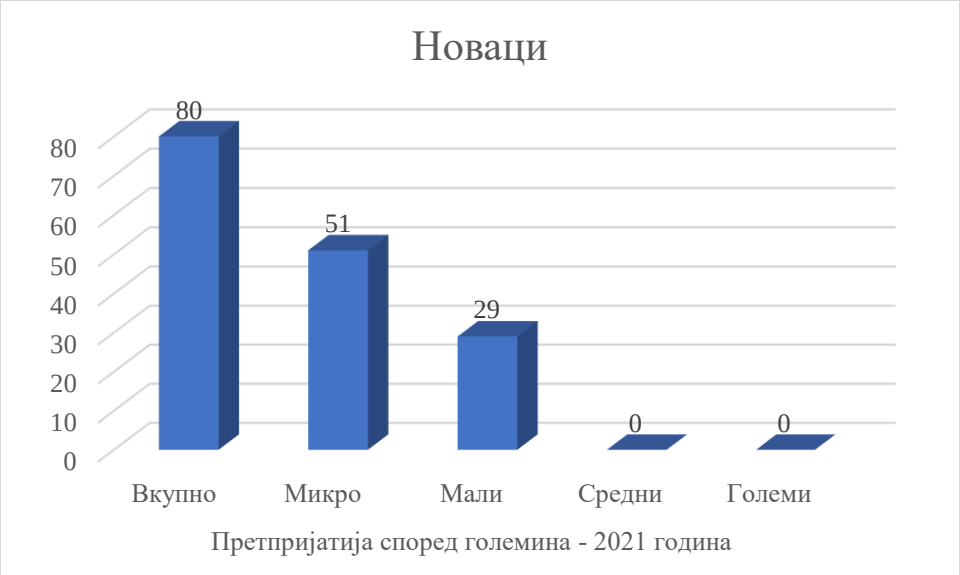

Слика 1: Активни деловни субјекти по големина, по општини
Извор: База на податоци МакСтат

Силни страни кои Општина Новаци ги идентификува во однос на локалната економија се големиот број на деловни субјекти од секторот земјоделие, што е особено важно за нашата општина имајќи во предвид дека на располагање имаме голема територија, а со тоа и големи површини на обработливо земјиште, кои во случајов се добро искористени. Исто така, силна страна е тоа што бројот на деловните субјекти во изминатите години многу малку варира, односно посточките бизниси успешно функционираат.

Како слаби страни идентификувани во однос на локалната економија се непостоењето на средни и големи компании, кои многу повеќе би придонеле за зголемување на економскиот развој на општината, со оглед на тоа што вработуваат повеќе луѓе, а и имаат поголем удел во приходите на општината од даноци. Исто така, слаба страна е тоа што на територијата на Општина Новаци не постојат финансиски институции , што ги принудува локалните бизниси да ги задоволуваат своите потреби во однос на финансиски средства во најблискиот град, Битола. Покрај тоа, најголемиот број на деловни субјекти се сконцентрирани само во неколку населени места кои имаат поголем број на жители, додека во останатите населени места поради високото ниво на иселување и миграција, не постојат услови за оддржлив економски развој.

5.2 Локална соработка и вмрежување

Локалната соработка на општината со сите релевантни субјекти кои гравитираат на нејзина територија, секогаш била наш приоритет. Тоа значи дека Општина Новаци вложувала и ќе вложува уште повеќе напори за да ја подобри локална соработка, пред се со бизнис секторот и со НВО секторот.

Силна страна во овој дел е отвореноста на општината за соработка, односно достапноста на градоначалникот и соодветните служби за секој кој има некаков проблем, идеа или предлог.

НВО секторот е многу важен, во поглед на креирање на соодветни капацитети, односно вложување во човечки ресурси, а интензивната комуникација, поддршка и соработка со овие организации се основен предуслов за тоа. Општина Новаци има воспоставено соработка со неколку невладини организации, во насока на обука на младите во општината за формирање на Младински центри, пишување на проектни апликации и сл. Покрај ова, младите се вклучени во истражување со кое би се лоцирале нивните главни интереси и во кои полиња треба да се работи за подобрување на младинските политики. Исто така, во соработка со Националната платформа за женско претприемништво, редовно се организираат работилници за развој на претприемачкиот потенцијал на жените од Општина Новаци.

Заинтересираноста на бизнис секторот да се вклучи во процесот на креирање политики, носење одлуки и давање на предлози и идеи за функционирањето на локалната самоуправа беше многу мала. На иницијатива на градоначалникот и соодветните служби во општината, се потрудивме неколку пати да стапиме во комуникација со локалните бизниси и да го потикнеме нивното учество, но на почеток, безуспешно. Речиси никој од нив не беше заинтересиран. Поради тоа, првично го сменивме пристапот, односно службите на Општина Новаци пристапија до локалните бизниси со цел да ги видат нивните потреби, проблемите со кои се соочуваат и да ги слушнат идеите кои ги имаат. Постепено, им укажавме дека се важен фактор за правилното функционирање на една локална самоуправа, со што нивното присуство на наредните состаноци на кои беа поканети се зголемуваше. Сега, сметаме дека комуникацијата со локалните бизниси е драстично подобрена, а целта на општината е во иднина да одржува најмалку 2-3 состаноци со нив на годишно ниво, кои би станале редовна практика.

Локалните бизниси во Општина Новаци немаат некаква формална комуникација помеѓу себе, но редовно споделуваат искуства и добри практики, особено во земјоделието, каде конкурентноста и приносите зависат токму од примена на добрите практики.

Една од главните цели на Општина Новаци е да ги задржи младите и воедно да го зголеми процентот на високо образовани лица. За таа цел, општината има склучено меморандуми за соработка со неколку универзитети, со што ќе се стипендираат или ќе се субвенционираат уписите на нашите студенти.

Фокусот на општината во моментов е изградбата на Индустриска зона. Новаци преку соработка, односно со посети на Стопански комори во Турција, информативни состаноци со турски фирми и презентирање на можностите и условите за инвестирање, успеа да го привлече вниманието на голем број на турски фирми. Во моментов се регистрирани 30тина турски фирми во Новаци кои сакаат да купат градежни парцели и да отворат свои фабрики.

Слаба страна која ја лоциравме во овој дел, е незаинтересираноста на локалните бизниси, но и на жителите за соработка со локалната самоуправа. Првите чекори за надминување на овие проблеми се преземени, интересот на локалните бизниси за соработка се зголемува, како што наведовме погоре, а општината се труди да ги вклучи и жителите во процесот на одлучување преку одржување на Буџетски форуми.

5.3 Бизнис опкружување, транспарентност и администрација без корупција

Општина Новаци е општина со средно ниво на транспарентност, според извештајот за извршена проверка на објавените документи и информации кои општините и центрите за развој на плански региони во Република Северна Македонија како иматели на информации се обврзани да ги објават на своите веб – страници за 2022 година. Од самото објавување на овој извештај до сега, општината следејќи ги инструкциите и насоките во однос на транспарентноста, има поставено голем дел од бараните документи на својата веб страна. Општината континуирано се стреми за подобрување на транспарентноста, со цел да биде што поблизу до своите жители и да ги подобри своите услуги.

Седниците на Совет се отворени за јавноста, а дневните редови, записниците и одлуките кои произлегуваат од овие седници се поставени на веб страната на општината. Информациите поврзани со дневниот ред и одлуките на истите се објавуваат и на социјалните мрежи.

Сите планирани набавки, огласи, склучени и реализирани договори се објавени на веб страната на општината, а заинтересираните фирми може да добијат информации за објавените тендери од соодветните службеници или да учествуваат на отворање на понудите.

Буџетот, кварталните извештаи како и завршните сметки на Општина Новаци исто така редовно се објавуваат на веб страната.

Основни предизвици со кои локалните бизниси се соочуваат, за што им е потребна соодветна поддршка се правни совети, како на пример основање на фирма, подготвување на тужби, подготвување на најразлични барања, ликвидација на компании и сл. Ова особено се однесува на фирмите кои се од секторот Трговија на големо и мало. Фирмите од овој сектор имаат и потреба од обуки за искористување на финансиски средства од фондови. На преголема бирократија при издавање на дозволи (особено дозвола за градба), се жалат фирмите од секторот Преработувачка индустрија.

Фирмите од сектор Земјоделие, кои се и најбројни во Општина Новаци, имаат потреба од обуки за искористување на средства од ИПАРД програмата, која според нив е комплицирана и многу често се одбиени поради некомплетна документација. Исто така, инсистираат на организирање на почести собири – презентирање на нови видови на

современи семиња и хемиски препарати, но и посредување на општината помеѓу соодветни министерства и земјоделците, со цел да можат да си ги искажат своите мислења, идеи, предлози и да ги истакнат проблемите со кои се соочуваат.

Силни страни на Општина Новаци во овој дел е ефективна, траспарентна и ефиксна администрација, отворена за соработка со бизнис секторот. Покрај тоа, Општина Новаци започнува со активна комуникација со бизнис секторот со цел надминување на бариерите и олеснување на услугите.

Слаба страна пак, во однос на бизнис опкружувањето, транспарентност и администрација без корупција, е неможноста за инвестирање во Индустриската зона, поради недостиг на финансиски средства. Општината се труди да најде финансии за да им ги обезбеди потребните услови на заинтересираните фирми да може да инвестираат во нашата општина.

5.4 Пристап до финансии

Во Општина Новаци не постојат институции кои што би обезбедиле пристап до финансиски средства на локалните деловните субјекти. За таа цел тие најчесто се обраќаат до банките или слични институции во Општина Битола која е оддалечена на само 10 км.

Како еден од најголемите проблеми со кои што деловните субјекти во Општина Новаци се соочуваат во однос на пристап до финансиски ресурси се сложените процедури на банките и другите финансиски институции. Имено претставниците на малите и средни претпријатија сметаат дека банките и слични институции бараат премногу документација при аплицирање за кредитни производи, а самиот процес премногу трае. Освен тоа сметаат дека овие институции немаат доволно финансиски производи кои што се адаптирани за потребите на микро и малите претпријатија. Покрај тоа, каматните стапки се премногу високи.

На национално ниво, постојат повеќе програми кои би можеле да се искористат од локалните бизниси. Една од тие програми е ФИТР фондот, кој нуди помош за започнување на нови, иновативни бизниси. Овој фонд, во соработка со многу банки во државата, нудат кредитни линии за сите кои имаат иновативна бизнис идеа.

Покрај ФИТР, тука е и ИПАРД програмата. Инструментот за претпристапна помош на Европската Унија наменет за рурален развој (ИПАРД) е петта компонента на ИПА, со која се обезбедува финансиска помош за одржливо земјоделство и рурален развој, од аспект на подготовките за Заедничката земјоделска политика (ЗЗП) на ЕУ и инструментите за нејзино спроведување, поточно правилата за финансирање од Европскиот Фонд за земјоделство и рурален развој (ЕАРДФ), како и прилагодување на земјоделскиот сектор кон правилата и стандардите кои важат на Заедничкиот Пазар на ЕУ.

Силни страни кои се детектирани во делот пристап до финансии е постоењето на 10тина банки во Битола, односно 10тина филијали кои им се достапни на жителите и бизнис секторот на Општина Новаци. Се наоѓаат релативно близу до Новаци, на оддалеченост од само 10 км. Покрај тоа, во Битола постојат и голем број на државни институции и други институции кои нудат пристап до финансии.

ПРИЛОГ: Анекс 1 – Табела со можности за финансирање на бизнис секторот

5.5 Земјиште и инфраструктура

Општина Новаци е една од најголемите општини по територија во државата. Се протега на површина од 773 км². Таа е петта општина во Република Северна Македонија според големина на обработливо земјиште – располага со 22.905 хектари. Исто така, општината има 28.952 хектари пасишта и 17.000 хектари шуми. Големата територија значи голема површина и земјиште кое може да се користи, издава или продава на заинтересирани деловни субјекти и стопанственици. Тоа е всушност и една од силните страни на Општина Новаци, како и големиот број на објекти во сопственост на општината кои би можеле да се искористат, односно продадат или дадат под закуп на заинтересирани инвеститори. Покрај тоа, постојат соодветни услови, односно канцелариски простории кои би можеле да се искористат од страна на приватниот сектор доколку има потреба од тоа.

Во тек е изградба на првата индустриска зона во Општина Новаци која ќе биде лоцирана во село Новаци, а за која веќе има заинтересираност од странски инвеститори. Согласно опишаните граници за УПВНМ за изградба на објекти со намена Г2-лесна преработувачка и помалку загадувачка индустрија, КО Новаци – вон град, Општина Новаци, вкупната површина на планскиот опфат изнесува 17,26 ха. Планираните површини и класи на намени се прикажани во табела 6:

Нумерација на ГП	Основна класа на намена	Компатибилни класи на намена	Површина на градежна парцела (m²)	Максимално дозволена површина на градба (m²)	Висина на хоризонтален венец	Катност	Максимално дозволена бруто површина за градба (m²)	Процент на изграденост	Коефициент на искористеност
1.1	Г2, Г3, Г4	Б1, Б2, Д2, Д3, Д4 (30%), Б4 (10%), max 49%	1081,00 m²	419.53 m²	H=10.00 m	П+1	839.06 m²	38.81%	0.76
1.2	Г2, Г3, Г4	Б1, Б2, Д2, Д3, Д4 (30%), Б4 (10%), max 49%	5210.85 m²	3321,93 m²	H=10.00 m	П+1	6643.86 m²	63.75%	1.28
1.3	Е2	Б1, Б2, Д2, Д3, Д4 (30%), Б4 (10%), max 49%	78.95 m²	30,72 m²	H=10.00 m	П+1	30.72 m²	38.91%	0.39

1.4	Г2, Г3, Г4	Б1, Б2, Д2, Д3, Д4 (30%), Б4 (10%), max 49%	10646.31 m²	7400.00 m²	H=10.00 m	П+1	14800.00 m²	69.51%	1.39
1.5	Г2, Г3, Г4	Б1, Б2, Д2, Д3, Д4 (30%), Б4 (10%), max 49%	2915.16 m²	1314.65 m²	H=10.00 m	П+1	2629.30 m²	45.10%	0.90
1.6	Г2, Г3, Г4	Б1, Б2, Д2, Д3, Д4 (30%), Б4 (10%), max 49%	3070.70 m²	1349.04 m²	H=10.00 m	П+1	2696.08 m²	43.90%	0.88
1.7	Г2, Г3, Г4	Б1, Б2, Д2, Д3, Д4 (30%), Б4 (10%), max 49%	1545.28 m²	706.38 m²	H=10.00 m	П+1	1412.76 m²	45.71%	0.91
1.8	Г2, Г3, Г4	Б1, Б2, Д2, Д3, Д4 (30%), Б4 (10%), max 49%	1716.41 m²	727.42 m²	H=10.00 m	П+1	1454.84 m²	42.38%	0.85
1.9	Г2, Г3, Г4	Б1, Б2, Д2, Д3, Д4 (30%), Б4 (10%), max 49%	3999.60 m²	2478.17 m²	H=10.00 m	П+1	4956.34 m²	61.96%	1.24
ВКУПНО			30264.26 m²	17746.84 m²			35462.96 m²	58.64%	1.17

Табела 6: Планирани површини и класи на намена во Индустриска зона во с.Новаци

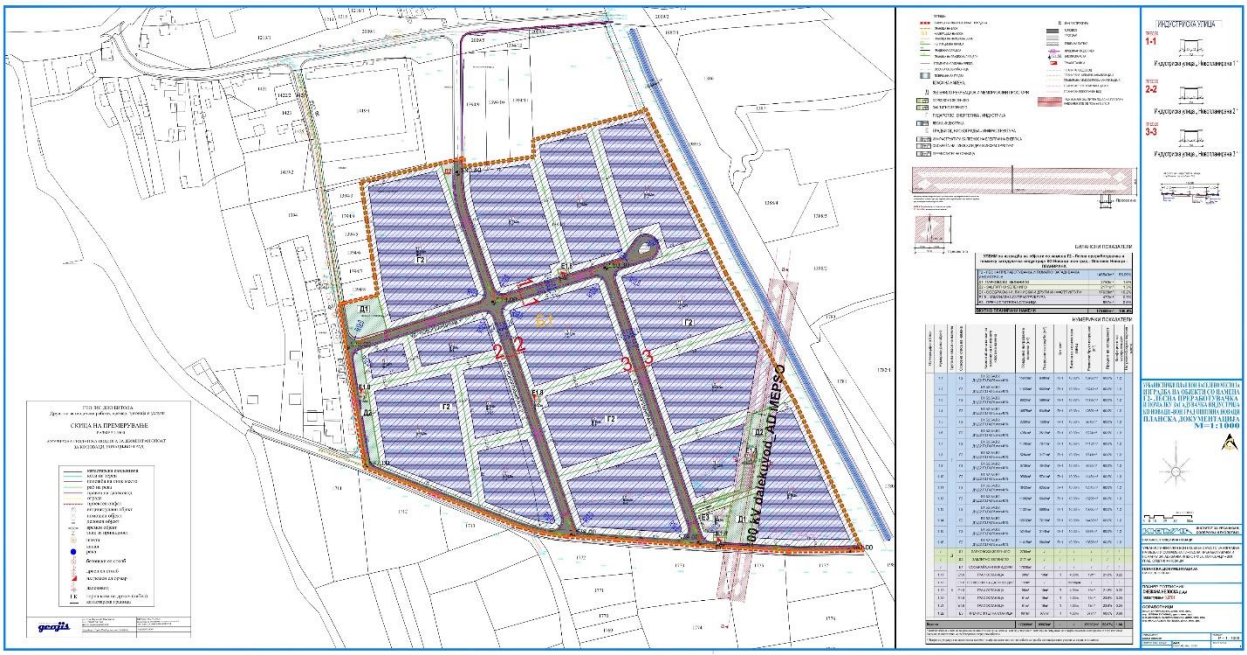

Слика 2: УПВНМ за изградба на објекти со намена Г2 – лесна и помалку загадувачка индустрија КО Новаци ВОН ГРАД

Во рамките на општината патната комуникација се изведува преку локални – општински и регионални патишта. Жителите со центарот на општината Новаци, селото Новаци и градот Битола се поврзани со автобуски сообраќај. Новаци може да се пофали со одлична патна инфраструктура и поврзаност помеѓу населените места, што е наша втора силна страна. Речиси сите населени места се поврзани со асфалтирани регионални патишта и

речиси сите фрекфентни локални патишта се асфалтирани, кои редовно се санираат и одржуваат.

Во Општина Новаци има вкупно 197 км локални патишта, од кои современ коловоз се 69,3 км, односно 127,7 км земјен пат. Земјените патишта во најголем дел се всушност полски патишта за пристап до земјоделските површини.

Во Новаци до овој момент не се организирале работилници за микро претпријатија или трговци поединци, од причина што до сега не се пројавил интерес од бизнис секторот за вакви работилници. Доколку би имал интерес, општината може да обезбеди простории за овие работилници и да биде иницијатор на истите. Постојат повеќе канцелариски простории во сопственост на Општина Новаци кои би можеле да се искористат за различни намени, по потреба на бизнис секторот или невладиниот сектор. Дел од овие простории општината веќе им ги има отстапено на НВО.

Бизнис инкубатор не постои во Општина Новаци. Во консултација со локалните бизниси, многу мал процент од нив се изјаснија дека имаат потреба од бизнис инкубатор. Најголемиот дел од нив, имаат потреба од правни совети и едукација.

Во општината во тек е формирање на Индустриска зона. Потребната документација е во завршна фаза, и се очекува за скоро време да се започне со изградба на инфраструктура за оваа Индустриска зона. Во моментов заинтересираноста за купување на градежни парцели и изградба на фабрики од соодветните намени е висока, особено од турски нвеститори, кои веќе регистрираа фирми и чекаат да се огласат парцелите за продажба.

Слаби страни во делот на земјиште и инфраструктура се бавните и скапи процедури за изработка на документација за продажба или давање под закуп на државно земјиште. Покрај тоа, одредени недореченост, односно спротивставеност на законите се јавуваат како проблем при продажбата на градежно земјиште. Исто така, како слаба страна се јавува слабата економска активност што доведува до тоа да бизнисите немаат потреба од бизнис инкубатори, акцелератори и слично.

5.6 Регулаторна и институционална рамка

Република Северна Македонија започна да го следи трендот за дигитализација на услугите за граѓаните и бизнис секторот. Еден таков пример е дигитализацијата на процесот за издавање на градежна дозвола, што воедно претставува силна страна и еден чекор кон олеснување на оваа процедура и намалување на времетраењето за истата, но сеуште треба да се работи на оваа проблематика за да се задоволат барањата на приватниот сектор.

Проблемот со процедурите во институциите е нешто кое постои одамна и сеуште не е решено, иако се прават напори овие процедури да се олеснат. Покрај тоа, недовербата која жителите, а особено приватниот бизнис сектор ја има во институциите, е нешто кое го актуелизира овој проблем и гради дополнителни бариери.

Најголемите поплаки и жалби кои ги имаа од приватниот сектор во овој дел, се сложените и бавни бирократски процеси, особено при издавањето на дозвола за градба. Покрај тоа, несоодветната координација помеѓу институциите каде треба да помине целокупната документација е дополнителен проблем кој се јавува, а поради кој се одолговлекуваат самите процедури. Конкретен пример е законот за урбанистичко планирање, кој се коси со законот за градење, во делот на продажба на градежно земјиште врз основа на АУП, за што во моментов е покренатa иницијатива за автентично толкување на законите од страна на неколку општини во РСМ. Ова се всушност и детектираните слаби страни во поглед на регулаторната и институционална рамка.

Во овој поглед, бизнис секторот сугерира на подобра координација со соодветните надлежни институции кои покрај општината се исто така инволвирани во процесот на издавање на дозволи. Покрај тоа, друг начина да се забрзаат овие постапки е промена на законот, што не зависи од локалните институции.

5.7 Вештини, човечки ресурси, инклузивност

Невработеноста во Општина Новаци е на ниско ниво, имајќи во предвид дека еден од најголемите работодавачи во Република Северна Македонија, термоцентралата РЕК Битола се наоѓа на наша територија и вработува голем дел од нашето население. Покрај РЕК Битола, тука е и најголемиот земјоделски комбинат – ЗИК Пелагонија, а близината со градот Битола каде функционираат повеќе приватни компании кои вработуваат илјадници луѓе, исто така влијае на фактот за нискиот процент на невработеност во Општина Новаци.

Приватниот сектор во овој момент се соочува со голем проблем, а тоа е недостаток на работна сила. Покрај овој основен проблем, се јавува и проблемот со несоодветен стручен кадар со потребни вештини. Иселувањето на населението, особено на младите лица придонесуваат за ваквата ситуација. Најголемиот број на приватни компании кои функционираат на територија на општината се бизниси од областа на земјоделството, локални продавници за колонијал, па потоа месара, компании за производство на флаширана вода, како и најголемата компанија во рамките на агробизнисот во РСМ, ЗК Пелагонија. Кадарот кој овие компании го бараат, во голема мера не зависи од стручноста, со исклучок на ЗК Пелагонија, каде се бара соодветен кадар со определени вештини, но затоа пак бизнисите се соочуваат со недостаток на работна сила.

Ако ги анализираме приваните компании во Општина Новаци по сектори, можеме да кажеме дека во секторот земјоделство, шумарство и рибарство, има недостаток на соодветен кадар, и имајќи го во предвид трендот на иселување и миграција, се очекува овој проблем да се зголеми во иднина. Во овој поглед, општината ќе се потруди да организира стручни обуки како и да организира инфо сесии за можностите за вработување на активните баратели на работа.

Во секторот преработувачка индустрија, најголемиот проблем е недостатокот на работна сила, со оглед на големиот процент на вработеност но и големото иселување. Очекуваме со мерките кои општината ги презема (подобрување на инфраструктурата, создавање на нови работни места со конкурентни плати, развој на туризмот и сл.), за 4-5 години барем во одреден степен да го намалиме иселувањето, односно да ги задржиме младите лица.

Во секторот трговија на големо и трговија на мало, се јавува истиот проблем како и во преработувачката индустрија.

Силни страни се иницијативите кои се преземаат за задржување на младите лица во општината:

- Обезбедување на соодветна инфраструктура за пристоен живот како на пример канализациони мрежи, патна инфраструктура, чиста вода за пиење за секое населено место,
- Иницијативи за отворање на нови фабрики преку изградба на Индустриска зона и привлекување на странски и домашни инвеститори, - Субвенции за климатизери и термоизолациони фасади со цел да вложуваат во своите домови и на тој начин да ги задржиме
- Посредување при организација на обуки за Младински центри, искористување на странски фондови и сл.

Покрај тоа, како силна страна се и иницијативите за помош на невладини организации со цел едукација на населението.

Недоволната информираност на населението за потребите на пазарот во однос на кадри, со цел да изберат соодветно образование или обука, е една од детектираните слаби страни. Покрај тоа, друга слаба страна е непостоењето на образовни институции на територија на Општина Новаци за соодветен стручен кадар.

5.8 Надворешно позиционирање и маркетинг

Општината Новаци е значајна општина во југозападниот дел на рамницата Пелагонија поради тоа што е крстосница на регионалните патишта: патот Битола-Новаци-Маково го поврзува битолскиот дел на Мариово, исто така југоисточно од Новаци патот што води кон селата Брод и Бач, а на север кон Добрушево-Тополчани-Прилеп. Новаци секогаш претставувало центар на управна единица.

Општината се вбројува во редот на поголемите општини во Република Северна Македонија. Зафаќа површина од 773 км2 во јужниот дел на Република Македонија и се наоѓа на надморска височина од 580 метри, на географска ширина од 41° 2′ 40″ и географска должина 21° 27′ 40″. Општинскиот центар од најблискиот град Битола е оддалечен 11 км. Општината е петта општина во Република Македонија според големина на обработливо

земјиште – располага со 22.905 хектари обработливо земјиште. Исто така, општината има 28.952 хектари пасишта и 17.000 хектари шуми.

Според жителите на општината, врз основа на спроведеното истражување и анкета, Општина Новаци претставува општина со поволна положба и атрактивно место за живеење, каде постојат соодветни услови за развој на руралниот туризам и развој на земјоделието. Меѓутоа, загадувањето од РЕК Битола и недостатокот на комунална инграструктура негативно влијае на овие можности во општината.

Според локалните бизниси, покрај недостатокот на работна сила, недоволно изградената комунална инфраструктура претставува проблем за нивното нормално функционирање, но и основен недостаток при обидот да се привлечат нови инвестиции и компании. За таа цел, еден од приоритетите на Општина Новаци е изградбата на индустриска зона во центарот на општината, во с.Новаци. Процедурата е започната, основен проект за изградба на соодветна инфраструктура е направен, во тек е аплицирање за средства за започнување со изградбата на оваа индустриска зона. Покрај тоа, се изработува УП врз основа на кој ќе може да се продаваат предвидените парцели во оваа зона. Исто така, општината, како што беше претходно наведено, се обидува да стане поблиска со бизнис секторот, со организирање на информативни средби, на кои се лоцираат основните проблеми но и се претставуваат можностите за инвестирање во општината. Градоначалникот на општината со лица од администрацијата често посетуваат стопански комори во и надвор од државата со цел привлекување на нови инвестиции.

Детектирани силни страни се големиот број на природно и културно – историски богатства со кои располага општината а кои може да се искористат за развој на рурален, меморијален и еко-туризам. Овие потенцијали, во изминатите години делумно започнаа да се користат, најмногу преку имплементирање на проекти од ИПА програмата во насока на развој на туризмот, но целта во иднина е да се надогради оваа приказна, да се спојат сите овие потенцијали во една солидна туристичка понуда и со тоа да се заинтересираат туристи од државата, но и од странство за почесто и во поголем број да ја посетуваат општината, а населението да започне да гради една успешна бизнис приказна потпирајќи се на развојот на туризмот. Во оваа насока, промовирањето на општината е еден од приоритетите во иднина.

Слаби страни се недоволно изградената комунална инфраструктура но и загадениот воздух и почва, за што најголеми виновници се РЕК Битола и депонијата Мегленци која не задоволува ни минимални стандарди. Овој проблем во иднина е предвидено да се реши со изградба на нова регионална депонија за Пелагонискиот и Југозападниот дела на РСМ, која ќе биде лоцирана на територија на Општина Новаци и ќе ги задоволува Европските стандарди. Процесот е веќе започнат и со заеднички сили и влог се надеваме дека истата за скоро ќе се изгради.

6. SWOT Анализа

СВОТ анализа е метод на стратешко планирање, кој се користи за проценка на предностите, слабостите, можностите и заканите, вклучени во некој проект или бизнис потфат. Тоа вклучува одредување на целта на бизнис потфатот или проектот и идентификување на внатрешни или надворешни фактори, поволни или неповолни , за да се постигне целта.

Силни страни

- Добра патна инфраструктура
- Плодна почва и развиено земјоделство (најпогодно за одгледување на житни култури)
- Близина на граница со ЕУ земја
- Богато културно – историско наследство и природни богатства (богата вегетација и животински свет, чист воздух во Мариовскиот дел на општината), потенцијал за развој на рурален, меморијален и еко туризам
- Најголемиот производител на електрична енергија РЕК Битола се наоѓа на територија на општината (голем дел од населението е вработено во РЕК Битола)
- Искуство и добар углед за искористување на ЕУ фондови
- Хидроенергетски потенцијал
- Документација за изградба на индустриска зона во с.Новаци во завршна фаза

Слаби страни

- Иселување на населението и негативен природен прираст
- Одлив на млади стручни кадри
- Недоволно стручни образовани кадри
- Премногу диви депонии
- Непостоење на канализациони мрежи во речиси сите населени места
- Немање на урбанистички планови
- Непостоење на системи за наводнување
- Загадување на почва и воздух предизвикано од функционирањето на РЕК Битола
- Недоволно диверзифицирана економија, односно преголема зависност од РЕК Битола како потенцијален работодавач
- Недостаток на сместувачки капацитети за развој на туризмот
- Незаинтересираност на локалното население активно да се вклучи во развој на општината

Можности

- Растечки тренд на руралниот, меморијалниот и еко туризмот
- Постоење на ИПА фондови како потенцијални извори на финансирање на прекугранични проекти
- Зголемен тренд за искористување на обновливи извори на енергија, особено после светската енергетска криза
- Зголемен интерес на странски и домашни инвеститори за инвестирање во општина Новаци

Закани

- Климатски промени
- Потенцијално затворање на РЕК Битола поради недостаток на јаглен или поради определба на Владата, со што би се зголемила невработеноста

7. Визија и стратешки цели

Општина со еколошки чиста и здрава средина , најголем производител на земјоделски култури во Македонија, посакувано место за инвеститори и посетители во областа на рурален, меморијален и еко туризам.

Стратешки цели:

▶ СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1

Развој на рурален, меморијален и еко туризам со искорис-тување и промоција на културното, историското и природното наследство

▶ СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2

Унапредување и понатамошен развој на земјоделието

▶ СТРАТЕШКА ЦЕЛ 3

Задржување на населението и создавање на едуцирани кадри

▶ СТРАТЕШКА ЦЕЛ 4

Обезбедување на здрава и чиста животна средина

8. Акциски план

Акцискиот план е најважниот дел од Планот за локален економски развој и ги претставува единствените тактики што општинските засегнати страни заеднички ги избираат со цел да ги постигнат поставените Цели.

За остварување на четирите стратешки цели на општината, идентификувани се 40 активности, кои се групираат според следниве основни структурни елементи или таканаречени градежни блокови:

- Регулаторна и институционална рамка
- Вештини, човечки ресурси, инклузивност
- Надворешно позиционирање и маркетинг
- Пристап до финансии
- Земјиште и инфраструктура
- Бизнис опкружување, транспарентност и администрација без корупција
- Локална соработка и вмрежување

Понатаму, активностите се групираат според стратешките цели кои се наведени во претходната глава.

Во табела 7.1; 7.2; 7.3 и 7.4 се наведени активностите кои Општина Новаци има во план да ги реализира за времетраење на оваа стратегија.

1. СТРАТЕШКА ЦЕЛ:

Развој на рурален, меморијален и еко туризам со искорис-тување и промоција на културното, историското и природното наследство

- Градежни блокови:
  - Надворешно позиционирање и маркетинг (*активности 1.1; 1.2; 1.3; 1.4; 1.5; 1.6; 1.7; 1.8*)
  - Земјиште и инфраструктура (*активности 1.4; 1.6; 1.7; 1.9*)
  - Локална соработка и вмрежување (*активности 1.10 и 1.11*)

Активности/проектни идеи	**Времетраење (почеток/крај)**	**Вклучени партнери**	**Предвидени трошоци**	**Резултати (директни – outputs)**	**Мониторинг индикатори**
1.1 Одржување на Фестивал на жетвата	Месец Јули секоја наредна година	Општина Новаци, приватни фирми од областа на земјоделие	910.000,00 денари	- Креирана програма за Фестивалот - Креирани и испечатени 300 флаери - Креирани и испечатени 40 постери - Креиран и испечатен 1 банер - Креирана и изработена церада – меш платно 4x3 м. - Креирани и испечатени 60 благодарници - Одржан Фестивал на жетвата - Зајакната свест за локалните производи - Промоција на општината	- Од 70 до 100 учесници - Од 1000 до 2000 посетители
1.2 Подготовка, дизајн и дистрибуција на туристички водич на македонски и странски јазик за привлекување на туристи и посетители во Општина Новаци	3 месеци (Август – Октомври 2024)	Општина Новаци	150.000,00 денари	Изработен туристички водич	- Изработен туристички водич со големина од 50 до 100 страни - Испечатени и дистрибуирани 200 туристички водичи за Општина Новаци
1.3 Организирање на инфо сесии за промоција на потенцијалите за туризам на Општина Новаци	Во текот на 2024 и 2025 година	Општина Новаци	25.000,00 денари	- Подготвена презентација за потенцијалите за туризам - Одржана инфо сесија за потенцијалите за туризам	- Одржани 5 инфо сесии - Учествувале вкупно 100 лица на 5те инфо сесии

1.4 Пренамена на општински објекти во сместувачки капацитети	Зависно од обезбедените средства	Општина Новаци, Фирма изведувач	Потребно е да се ревидира постоечки проект (претпоставка околу 16.000.000,00 денари)	- Реконструирани и пренаменети два објекти: 1. Сместувачки капацитет во с.Зовиќ и 2. Сместувачки капацитет во с.Скочивир	- Пренаменети вкупно 2 објекти во сместувачки капацитети - Обезбедени најмалку 50 легла
1.5 Обновување на постоечките табли и патокази до постоечките туристички локации и проверка и санација на веќе обележаните туристички патеки	3 месеци (Јули – Септември 2023)	Општина Новаци, Ангажирана фирма за изработка и промена на таблите и патоказите и санација на туристичките патеки	1.500.000,00 денари	- Заменети табли чиј број е претходно утврден - Заменети патокази чиј број е претходно утврден - Санирани туристички патеки врз основа на претходно утврдена состојба на истите	- Заменети 30 табли - Заменети 12 патокази - Санирани патеки во должина од 10 км
1.6 Уредување на Пештерите на Кота 1050	Тековно за времетраење на стратегијата	Општина Новаци, домашни и странски донатори	Потребно е да се ревидира постоечки проект (претпоставка околу 10.560.000,00 денари)	- Чистење на терен околу живеалиштата за да станат попристапни за туристи, да се докомплетираат за го добијат првобитниот изглед и да се обезбедат пристапни скали - Поставување на видиковец	- Поставен 1 видиковец - Уредени и реконструирани 6 живеалишта
1.7 Санација и доопремување на рекреативниот парк на река Коњарка, Скочивир – позната туристичка и излетничка локација	Тековно за времетраење на стратегијата	Општина Новаци, Фирма изведувач	Според основен проект кој треба да се изработи	Санирaн и доопремен рекреативен парк Коњарка (поставени клупи и маси, детски играчки, скари, паркинг простор итн. и санирање на веќе постоечки маси, клупи, детски играчки и сл.)	- Реновиран и доопремен рекреативниот парк на река Коњарка, Скочивир на површина од 2500 м2
1.8 Уредување на плоштад пред куќата на Калеш Анѓа Старавина	Доколку се обезбедат средства: 4 месеци (Јуни – Септември 2023)	Општина Новаци, Фирма изведувач	3.000.000,00 денари	Изграден и уреден плоштад пред куќата на Калеш Анѓа	- Изграден плоштад на површина од 500 м²
1.9 Партерно уредување и осветлување на шумска патека од с. Зовиќ до мостот	Зависно од обезбедените средства	Општина Новаци, Фирма изведувач	Потребно е да се ревидира постоечки проект (претпоставка околу 2.000.000,00 денари)	- Сигнализација и маркација на патеката - Поплочување на патеката со камен и изведба на камени скали - Изградба на видиковец и платформа за сончање	- Изградена шумска патека во должина од околу 600 м која води до познатиот “филмски мост” во с.Зовиќ - Поставен 1 видиковец и 1 платформа за сончање

1.10 Организирање на велосипедска тура од с. Старавина до Добро Поле – местото каде е пробиен Македонскиот фронт за време на Првата светска војна	Септември месец секоја наредна година	Општина Новаци, НВО	305.000,00 денари	Одржана велосипедска тура од с. Старавина до Добро Поле – местото каде е пробиен Македонскиот фронт за време на Првата светска војна	- Помеѓу 50 и 100 учесници - Околу 100 посетители
1.11 Организирање на џип тура во мариовскиот дел на Општина Новаци	Септември месец секоја наредна година	Општина Новаци, НВО	600.000,00 денари	Одржана џип тура во Мариовскиот дел на Општина Новаци	- Помеѓу 30 и 50 учесници

Табела 7.1: Активности Стратешка цел 1

2. СТРАТЕШКА ЦЕЛ:

Унапредување и понатамошен развој на земјоделието

- Градежни блокови:
  - Земјиште и инфраструктура (*активности 2.1; 2.2; 2.3 и 2.4*)
  - Вештини, човечки ресурси, инклузивност (*активности 2.5*)

Активности/проектни идеи	**Времетраење (почеток/крај)**	**Вклучени партнери**	**Предвидени трошоци**	**Резултати (директни – outputs)**	**Мониторинг индикатори**
2.1 Изградба на систем за наводнување на река Коњарка	Зависно од обезбедените средства	Општина Новаци, Фирма изведувач	Според основен проект кој треба да се изработи	Изграден систем за наводнување на река Коњарка	- Систем за наводнување кој ќе се користи од минимум 300 жители на 4 населени места
2.2 Санација на полски патишта за полесен пристап до земјодел-ските површини	Тековно секоја година	Општина Новаци, Фирма изведувач	12.500.000,00 денари	Санирани полски патишта на територијата на Општина Новаци за полесен пристап до земјоделските површини	- Санирани полски патишта во должина од 10 км
2.3 Прочистување на одводните и доводните канали покрај река Црна, низ Новачко поле	Тековно секоја година	Општина Новаци, Фирма изведувач	10.000.000,00 денари	Прочистени одводни и доводни канали покрај река Црна, низ Новачко поле	- Во должина од 10 км
2.4 Изградба на Систем за наводнување од акумулацијата Суводол	2023 – 2025	Општина Новаци, Фирма изведувач	123.000.000,00 денари	Изграден систем за наводнување од акумулацијата Суводол	Должина од 7 км
2.5 Поддршка за формирање на земјо-делски задруги	Тековно за времетраење на стратегијата	Општина Новаци	/	- Овозможени советодавни услуги, организирани настани за потенцирање на придобивките од формирање на земјоделски задруги, организирани средби за поврзување на земјоделците со државните институции - Формирани земјоделски задруги	- Минимум 1 формирана земјоделска задруга - Минимум 10 членови во формираната земјоделска задруга

Табела 7.2: Активности Стратешка цел 2

3. СТРАТЕШКА ЦЕЛ:

Задржување на населението и создавање на едуцирани кадри

- Градежни блокови:
  - Надворешно позиционирање и маркетинг (*активности 3.1 и 3.2*)
  - Земјиште и инфраструктура (*активности 3.2; 3.3; 3.4; 3.5 и 3.6*)
  - Вештини, човечки ресурси, инклузивност (*активности 3.7; 3.8 и 3.9*)
  - Пристап до финансии (*активности 3.10; 3.11; 3.12*)

Активности/проектни идеи	**Времетраење (почеток/крај)**	**Вклучени партнери**	**Предвидени трошоци**	**Резултати (директни – outputs)**	**Мониторинг индикатори**
3.1 Изградба на рекреативен парк во Новаци	Зависно од обезбедените средства	Општина Новаци, Фирма изведувач	Според основен проект кој треба да се изработи	Изграден рекреативен парт	- Изграден рекреативен парк на површина од 7000 м²
3.2 Изградба на пешачка патека од Новаци до манастирот Рождество на Пресвета Богородица	Зависно од обезбедените средства	Општина Новаци, Фирма изведувач	Според основен проект кој треба да се изработи	- Изградена пешачка патека - Обезбеден полесен пристап до локална туристичка атракција	- Должина на пешачка патека: 1 км
3.3 Изградба на улици кои водат до Индустриска зона во Новаци (улица од пошта до Златен Клас Новаци)	2023 – 2028 година	Општина Новаци, Фирма изведувач	41.708.439,00 денари	- Изградени улици кои водат до Индустриска зона во Новаци - Обезбеден полесен пристап до Индустриската зона	- Изградени 3 улици во вкупна должина од 1.6 км
3.4 Асфалтирање на улица во с. Гермијан	Зависно од обезбедените средства	Општина Новаци, Фирма изведувач	8.395.909,00 денари	- Асфалтирање на улица во с.Гермијан - Обезбеден полесен пристап за посетителите	- Асфалтирани 500 м од улица во с. Гермијан
3.5 Асфалтирање на улици и патишта во должина од 10 км	Тековно секоја година	Општина Новаци, Фирма изведувач	61.500.000,00 денари	- Асфалтирани улици на територијата на Општина Новаци - Обезбедел подобар проток и полесен пристап до локални туристилки атракции	- Асфалтирани улици во должина од 10 км

3.6 Изградба на тротоари во должина од 2 км низ Општина Новаци	Тековно секоја година	Општина Новаци, Фирма изведувач	10.000.000 денари	Изградени тротоари на територијата на Општина Новаци	- Изградени тротоари во должина од 2 км
3.7 Едукација на населението за промоција и брендирање на локални традиционални производи	Септември 2027 година	Општина Новаци, НВО, заинтересирани жители	60.000,00 денари	- Одржани работилници за Едукација на населението - Обучени жители за промоција и брендирање на локални традиционални производи	- 2 одржани работилници - Вкупно 60 учесници на 2те работилници
3.8 Едукација на лица од Општина Новаци за добивање на лиценца за туристички и планинарски водичи	Октомври 2027 година	Општина Новаци, НВО, заинтересирани жители	30.000,00 денари	- Одржан курс за добивање на лиценца за туристички и планинарски водичи - Обучени туристички водичи	- Одржан 1 курс - 10 учесници на курсот - Минимум 2 обучени и лиценцирани учесници
3.9 Едукација на локалното население за претприемништво	Ноември 2024 и 2025 година	Општина Новаци, АПРЗ, МЗШВ, заинтересирани жители	10.000,00 денари	Одржани работилници и обучени млади луѓе од локалното население во областа на претприемнички вештини (за искористување на средствата од домашните фондови за млади земјоделци, отпочнување на сопствени бизниси, набавка на механизација и сл.	- Одржани 2 работилници - Вкупно околу 50 учесници на двете работилници
3.10 Давање на субвенции за изградба на термоизолациони фасади	Јануари месец секоја наредна година	Општина Новаци	15.000.000,00 денари	Субвенционирани вкупно 150 лица во наредни 5 години	Изградени 150 термоизолациони фасади
3.11 Давање на субвенции за изградба на климатизери	Октомври месец секоја наредна година	Општина Новаци	5.000.000,00 денари	Субвенционирани вкупно 250 лица во наредни 5 години	Обезбедени 250 климатизери
3.12 Давање субвенции за поставување соларни бојлери	Јуни месец секоја наредна година	Општина Новаци	5.000.000,00 денари	Субвенционирани вкупно 250 лица во наредни 5 години	Поставени 250 бојлери
3.13 Давање субвенции за унапредување и развој на земјоделството	Март месец секоја наредна година	Општина Новаци	5.000.000,00 денари	Субвенционирани вкупно 500 лица во наредни 5 години	Субвенционирани вкупно 500 лица

Табела 7.3: Активности Стратешка цел 3

4. СТРАТЕШКА ЦЕЛ:

Обезбедување на здрава и чиста животна средина

- Градежни блокови:
  - Надворешно позиционирање и маркетинг (*активности 4.1*)
  - Земјиште и инфраструктура (*активности 4.1; 4.2; 4.3; 4.4; 4.5; 4.6; 4.7; 4.8; 4.9; 4.10 и 4.11*)

Активности/проектни идеи	**Времетраење (почеток/крај)**	**Вклучени партнери**	**Предвидени трошоци**	**Резултати (директни – outputs)**	**Мониторинг индикатори**
4.1 Поставување на дополнителни контејнери, канти за отпадоци и мали корпи	Тековно за времетраење на стратегијата	Општина Новаци, ЈКП Комунална Хигиена – Новаци	1.000.000,00 денари	Поставени контејнери, канти и корпи за отпадоци според претходно утврден број	- Поставени 30 контејнери, 100 канти за отпадоци и 100 мали корпи
4.2 Уредување на канали и собирање на растителните остатоци и нивна употреба за горење	Тековно секоја година	Општина Новаци, Фирма изведувач	2.000.000,00 денари	Уредени канали и обезбедена биомаса за загревање на детската градинка Бамби	- 3 км уредени канали - 30 тона обезбедена биомаса
4.3 Изградба на канализациона мрежа и пречистителна станица за с. Добромири	Во текот на 2024 – 2025 година	Општина Новаци, Фирма изведувач	26.000.000,00 денари	Изградена канализциона мрежа и пречистителна станица во с.Добромири	- Канализациона мрежа во должина од 4 км
4.4 Изградба на пречистителна станица за с. Новаци	Зависно од обезбедените средства	Општина Новаци, Фирма изведувач	Според основен проект кој треба да се изработи	Изградена пречистителна станица во с.Новаци	- Капацитет на пречистителна станица за 1300 лица
4.5 Чистење на дивите депонии (градежен и комунален отпад)	Тековно секоја година	Општина Новаци, Фирма изведувач	2.500.000,00 денари	- Исчистени диви депонии на територијата на општината - Отстранет градежен и комунален отпад	- Исчистени 5 диви депонии
4.6 Изградба на регионална депонија	2023-2028	Општина Новаци, Фирма изведувач	33.000.000,00 денари	Изградена регионална депонија на територијата на Општина Новаци	- Површина на регионалнаа депонија: 21,5 Хектар
4.7 Акции за редовно пошумување на територијата на Општина Новаци	Тековно секоја година	Општина Новаци	750.000,00 денари	Успешно организирани акции за пошумување	- Вкупно 15 акции за пошумување во текот на 5 години

					- Засадени 20 хектари нови зелени површини
4.8 Поставување на фотоволтаици на покривот на општинските објекти	Зависно од обезбедените средства	Општина Новаци, Фирма изведувач	Според основен проект кој треба да се изработи	Поставени фотоволтаици на покривот на општинската зграда и ОУ Славко Лумбарковски	- Поставени фотоволтаици на 2 објекти во општината - Моќност и број дополнително треба да се утврди со изработка на основен проект
4.9 Изградба на термоизолациона фасада во ЦОУ „Славко Лумбарковски“ Новаци	Зависно од обезбедените средства	Општина Новаци, Фирма изведувач	6.150.000,00 денари	Изградена термо изолациона фасада на ЦОУ „Славко Лумбарковски“ Новаци	Изградена термоизолациона фасада со површина од 380 м²
4.10 Изградба на канализациона мрежа за с. Гермијан	Зависно од обезбедените средства	Општина Новаци, Фирма изведувач	Според основен проект кој треба да се изработи	Изградена канализациона мрежа во с.Гермијан	- Должината на канализационата мрежа треба да се определи со изработка на основен проект
4.11 Поставување на контејнерски септички јами со мини прочистителни станици во помалите населени места	Зависно од обезбедените средства	Општина Новаци, Фирма изведувач	Според основен проект кој треба да се изработи	Изградени контејнерски септички јами со мини прочистителни станици во помалите населени места	- Бројот на поставени септички јами треба да се утврди со изработка на основен проект

Табела 7.4: Активности Стратешка цел 4

9. Шема на финансирање

Финансиски средства ќе бидат потребни за реализација на поголемиот дел од предвидените активности. Нивното финансирање ќе биде со средства од Општина Новаци, но и со средства од соодветни институции во државата, фондови од странство, но и техничка помош од одредени организации. Новаци ја подготви планираната финансиска шема за овие активности, прикажана во табела 8:

Активности	*Предвидени трошоци (денари)*	*Извори на финансирање*					*Непокриени трошоци*	*Забелешки*
		Национални програми (денари)	*Локален буџет (денари)*	*Приватен сектор*	*Донатори (денари)*	*Други (наведете)*		
СТРАТЕШКА ЦЕЛ 1								
1.1.Одржување на Фестивалот на жетвата	1.000.000,00	120.000,00	300.000,00	/	680.000,00	/	/	/
1.2. Подготовка и дизајн на туристички водич на македонски и странски јазик за привлекување на туристи и посетители во Општина Новаци	150.000,00	/	150.000,00	/	/	/	/	/
1.3. Организирање на инфо сесии за промоција на потенцијалите за туризам на Општина Новаци	10.000,00	/	10.000,00	/	/	/	/	/
1.4. Пренамена на општински објекти во сместувачки капацитети	16.000.000,00	/	2.400.000,00	/	13.600.000,00	/	/	/
1.5. Обновување на постоечките табли и патокази до постоечките туристички локации и проверка и санација на веќе обележаните туристички патеки	1.500.000,00	/	750.000,00	/	750.000,00	/	/	/

1.6. Уредување на на Пештерите на Кота 1050	10.560.000,00	/	1.584.000,00	/	8.976.000,00	/	/	/
1.7. Санација и доопремување на рекреативниот парк на река Коњарка, Скочивир – позната туристичка и излетничка локација	300.000,00 за изработка на проект + изведба во зависност од вредноста на основен проект	/	300.000,00	/	Зависно од износот според основен проект	/	/	/
1.8. Уредување на плоштад пред куќата на Калеш Анѓа Старавина	3.000.000,00	3.000.000,00	/	/	/	/	/	/
1.9. Партерно уредување и осветлување на шумска патека од с. Зовиќ до мостот	2.000.000,00	/	300.000,00	/	1.700.000,00	/	/	/
1.10. Организирање на велосипедска тура од с. Старавина до Добро Поле – местото каде е пробиен Македонскиот фронт за време на Првата светска војна	305.000,00	/	305.000,00	/	/	/	/	/
1.11. Организирање на џип тура во мариовскиот дел на Општина Новаци	600.000,00	/	600.000,00	/	/	/	/	/
СТРАТЕШКА ЦЕЛ 2								
2.1. Изградба на систем за наводнување на река Коњарка	Треба да се изработи основен проект	/	300.000,00 + Зависно од износот според основен проект	/	Зависно од износот според основен проект	/	/	/
2.2. Санација на полски патишта за полесен пристап до земјоделските површини	12.500.000,00	/	12.500.000,00	/	/	/	/	/

2.3. Прочистување на одводните и доводните канали покрај река Црна, низ Новачко поле	10.000.000,00	/	10.000.000,00	/	/	/	/	/
2.4. Изградба на Систем за наводнување од акумулацијата Суводол	123.000.000,00	/	/	/	123.000.000,00	/	/	/
2.5. Поддршка за формирање на земјоделски задруги (советодавни услуги, потенцирање на придобивките од формирање на земјоделски задруги, поврзување на земјоделците со државните институции)	/	/	/	/	/	/	/	/
СТРАТЕШКА ЦЕЛ 3								
3.1. Изградба на рекреативен парк во Новаци	300.000,00 денари за изработка на проект + изведба во зависност од вредноста на основен проект	Зависно од износот според основен проект	300.000,00	/	Зависно од износот според основен проект	/	/	/
3.2. Изградба на пешачка патека од Новаци до манастирот Рождество на Пресвета Богородица	300.000,00 денари за изработка на проект + изведба во зависност од вредноста на основен проект	Зависно од износот според основен проект	300.000,00	/	Зависно од износот според основен проект	/	/	/

3.3. Изградба на улици кои водат до Индустриска зона во Новаци (улица од пошта до Златен Клас Новаци)	41.708.439,00	41.708.439,00	/	/	/	/	/	/
3.4. Асфалтирање на улица во с. Гермијан	8.395.909,00	/	2.000.000,00	/	6.395.909,00	/	/	/
3.5. Асфалтирање на улици и патишта во должина од 10 км	61.500.000,00	/	61.500.000,00	/	/	/	/	/
3.6. Изградба на тротоари во должина од 2 км низ Општина Новаци	10.000.000,00	10.000.000,00	/	/	/	/	/	/
3.7. Едукација на населението за промоција и брендирање на локални традиционални производи	60.000,00	/	60.000,00	/	/	/	/	/
3.8. Едукација на лица од Општина Новаци за добивање на лиценца за туристички и планинарски водичи	30.000,00	/	30.000,00	/	/	/	/	/
3.9. Едукација на локалното население за искористување на средствата од домашните фондови за млади земјоделци, отпочнување на сопствени бизниси, набавка на механизација и сл. и давање помош при подготовка на апликацијата	10.000,00	/	10.000,00	/	/	/	/	/
3.10. Субвенции за изградба на термоизолациони фасади	15.000.000,00	/	15.000.000,00	/	/	/	/	/

3.11. Субвенции за изградба на климатизери	5.000.000,00	/	5.000.000,00	/	/	/	/	/
3.12. Субвенции за поставување соларни бојлери	5.000.000,00	/	5.000.000,00	/	/	/	/	/
3.13. Субвенции за унапредување и развој на земјоделството	5.000.000,00	/	5.000.000,00	/	/	/	/	/
СТРАТЕШКА ЦЕЛ 4								
4.1. Поставување на дополнителни контејнери, канти за отпадоци и мали корпи	1.000.000,00	/	/	/	/	1.000.000,00 денари обезбедени од ЈКП Комунална Хигиена Новаци	/	/
4.2. Уредување на канали и собирање на растителните остатоци и нивна употреба за горење	2.000.000,00	/	2.000.000,00	/	/	/	/	/
4.3. Изградба на канализациона мрежа и пречистителна станица за с. Добромири	26.000.000,00	/	9.000.000,00	/	17.000.000,00	/	/	/
4.4. Изградба на пречистителна станица за с. Новаци	Треба да се изработи основен проект	/	300.000,00 + Зависно од износот според основен проект	/	Зависно од износот според основен проект	/	/	/
4.5. Чистење на дивите депонии (градежен и комунален отпад)	2.500.000,00	/	2.500.000,00	/	/	/	/	/
4.6. Изградба на регионална депонија	33.000.000,00	/	/	/	33.000.000,00	/	/	/
4.7. Акции за редовно пошумување на територијата на Општина Новаци	750.000,00	/	750.000,00	/	/	/	/	/

4.8. Поставување на фотоволтаици на покривот на општинските објекти	Треба да се изработи основен проект	/	300.000,00 + Зависно од износот според основен проект	/	Зависно од износот според основен проект	/	/	/
4.9. Изградба на термоизолациона фасада во ЦОУ „Славко Лумбарковски“ Новаци	6.150.000,00	/	922.500,00	/	5.227.500,00	/	/	/
4.10. Изградба на канализациона мрежа за с. Гермијан	Треба да се изработи основен проект	/	300.000,00 + Зависно од износот според основен проект	/	Зависно од износот според основен проект	/	/	/
4.11. Поставување на контејнерски септички јами со мини прочистителни станици во помалите населени места	Треба да се изработи основен проект	/	300.000,00 + Зависно од износот според основен проект	/	Зависно од износот според основен проект	/	/	/
Вкупно	404.629.348,00	54.828.439,00	140.071.500,00	/	210.329.409,00	1.000.000,00	/	/

Табела 8: Извори на финансирање

10. Анекс 1 – Табела со можности за финансирање на бизнис секторот

Институција (банки и/или други кредитни институции)	Клиенти кои исполнуваат критериуми/корисници (за кого се наменети финансиските средства)	Економски сектор/активности	Минимална и максимална сума која е на располагање	Услови за добивање кредит/грант (хипотека, итн.)
ФИТР фонд	Микро, мали и средни и новоосновани претпријатија за забрзан технолошки развој кој се темели на трансфер на знаења, развојни истражувања и иновации кои придонесуваат за економски раст и развој, но и за подобрување на деловната клима за развој на конкурентската способност на компаниите		16.260.000 евра	
ИПАРД	Индивидуали земјоделци и регистрирани земјоделски фирми			
Комерцијална банка Скопје	Микро, мали и средни друштва кои не надминуваат 250 вработени, со сопствено учество од најмалку 15% од вредноста на проектот Кредитна линија за кредитирање на развој, поддршка за извоз и набавка на трајни обртни средства на МСП преку РБСМ	Купување материјални средства Инвестиции во нематеријални средства	До 500.000 евра	За обезбедување на кредитот се користат вообичаени инструменти за обезбедување согласно кредитната политика на Банката (хипотека на недвижен имот, залог на подвижни предмети, меници и др.).
НЛБ Банка	Мали и средни претпријатија	Кредит за деловен простор	До 200.000,00 Евра	www.t.ly/MZEY

	Кредит за мали и средни претпријатија	Нови инвестиции во основни средства: (Производствена опрема, машини, алати, медицинска опрема, опрема за пакување, канцелариска опрема, земјоделска опрема, инсталации, градежна опрема, компјутерска опрема и др.) Набавка на обртни средства за тековно работење Рефинансирање на обврски од други Банки.	До 200.000,00 Евра	www.t.ly/K7Er -Рамковен револвинг кредит лимит -Меница во форма на нотарски акт за кредити со рок на отплата до 36 месеци максимален рок 3.000.000 МКД/50.000 ЕУР за трајни обртни средства -Хипотека на недвижен имот
	Долгорочен кредит за микро и мали бизниси	За инвестиции во основни средства, за обртни средства и за рефинансирање на обврски од други банки.	До 12.300.000,00 денари	www.t.ly/9wcM4
Халк Банка	Мали и средни претпријатија	Поддршката на малите и средните претпријатија и корпоративни клиенти во нивниот развој и раст.	5.000 EURO - 666.700 евра	
Кредити од кредитната линија на на РБСМ за кредитирање на развојот на микро, мали и средни претпријатија, поддршка на извозот и за трајни обртни средства	-Инвестициски кредити за мали и средни претпријатија, -Кредити за трајни обртни средства за мали и средни претпријатија, -Кредити за МИД-КАП проекти – средно капитализирани друштва.		до 3.500.000 евра.	

ПроКредит Банка	Мали и средни претпријатија	Инвестиции во основни средства - нови машини, купување или изградба на објект и додатни инвестиции во бизнисот		Обезбедување - подвижни предмети или недвижен имот
	Мали и средни претпријатија	Обртни средства - набавка на репроматеријали, обртни средства и др.		Обезбедување - подвижни предмети или недвижен имот

Изработил:

Игорче Ристески – Советник за ел. инфраструктура во проектите за економскиот развој
Катерина Чукалевска – Советник за изработка на проекти

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Р.М.“ бр.5/02) и член 68 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/19), Градоначалникот на Општина Новаци донесе

ЗАКЛУЧОК
за прогласување на Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за одобрување на финансиски средства за ученици запишани во прво одделение во ООУ ,,Славко Лумбарковски“ Новаци и неговите подрачни училишта, бр.14-105/10 од 31.01.2023 год.

1. Се прогласува, Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за одобрување на финансиски средства за ученици запишани во прво одделение во ООУ ,,Славко Лумбарковски“ Новаци и неговите подрачни училишта, бр.14-105/10 од 31.01.2023 год., што Советот на Општина Новаци, ја донесе на седницата одржана на 10.07.2023 година.

2. Заклучокот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

08-556/4 Општина Новаци
13.07.2023г. Градоначалник
Новаци Стевче Стевановски

Врз основа на член 36 став 1 точка 15, член 62 став 1 од Законот за локална самоуправа (’’Службен весник на РМ’’ бр 5/2002), член 21 став 1 точка 49 и член 94 од Статутот на Општина Новаци (’’Службен гласник на Општина Новаци’’ бр. 07/2019,), Советот на Општина Новаци на седницата одржана на 10.07.2023 година донесе:

ОДЛУКА
за изменување и дополнување на Одлуката за одобрување на финансиски средства за ученици запишани во прво одделение во ООУ ,,Славко Лумбарковски“ Новаци и неговите подрачни училишта, бр.14-105/10 од 31.01.2023 год.

Член 1

Со оваа Одлука се врши изменување и дополнување на Одлуката за одобрување на финансиски средства за учениците запишани во прво одделение во ООУ ,,Славко Лумбарковски“ Новаци и неговите подрачни училишта, бр. 14-105/10 од 31.01.2023 год.

Член 2

Во член 2 од Одлуката, бројот ,, 6 000,00,, се заменува со бројот ,,10 000,00,,.

Член 3

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци,,.

14-530/7 Совет на Општина Новаци
10.07.2023г. Претседател
Новаци Славица Најдовска-Стојковска

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Р.М.“ бр.5/02) и член 68 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/19), Градоначалникот на Општина Новаци донесе

ЗАКЛУЧОК
за прогласување на Одлука за давање на согласност на Годишниот план за вработување за периодот 2023/24 год.
во ООУ “Славко Лумбарковски”- Новаци

1. Се прогласува, Одлука за давање на согласност на Годишниот план за вработување за периодот 2023/24 год. во ООУ “Славко Лумбарковски”- Новаци, што Советот на Општина Новаци, ја донесе на седницата одржана на 10.07.2023г.

2. Заклучокот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

08-556/5
13.07.2023г.
Новаци

Општина Новаци
Градоначалник
Стевче Стевановски

Врз основа на член 20-б од Законот за вработените во јавниот сектор (,,Службен весник на РМ,, бр.27/14, 199/14, 27/16, 35/18 и 198/18), член 36 став 1 точка 15 од Законот за локална самоуправа (“Службен весник на РМ” бр.5/2002) и член 21 став 1 точка 49 од Статутот на Општина Новаци (“Службен гласник на Општина Новаци” бр.7/19), Советот на Општина Новаци на седницата одржана на ден 10.07.2023 година донесе:

ОДЛУКА
за давање на согласност на Годишниот план за вработување за периодот 2023/24 год.
во ООУ “Славко Лумбарковски”- Новаци

Член 1

Со оваа Одлука се дава согласност на Годишниот план за вработување за периодот 2023/24 година во ООУ “Славко Лумбарковски”- Новаци, бр.15-508/2 од 26.06.2023 год.

Член 2

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во “Службен гласник на Општина Новаци”.

14-530/8
10.07.2023г.
Новаци

Совет на Општина Новаци
Претседател
Славица Најдовска-Стојковска

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Р.М.“ бр.5/02) и член 68 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/19), Градоначалникот на Општина Новаци донесе

ЗАКЛУЧОК
за прогласување на Одлука за доделување
на финансиски средства
на „ЗФК Новаци 2005“ - Новаци

1. Се прогласува, Одлука за доделување на финансиски средства на „ЗФК Новаци 2005“ - Новаци, што Советот на Општина Новаци, ја донесе на седницата одржана на 10.07.2023 год.

2. Заклучокот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

08-556/6 Општина Новаци
13.07.2023г. Градоначалник
Новаци Стевче Стевановски

Врз основа на член 36 став 1 точка 15 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на РМ“ бр. 5/2002) и член 21 став 1 точка 49 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци” бр. 7/19), Советот на Општина Новаци на седницата одржана на 10.07.2023 година донесе:

О Д Л У К А
за доделување на финансиски средства
на „ЗФК Новаци 2005“ - Новаци

Член 1

Со оваа Одлука се одобруваат финансиски средства на ЗФК „Новаци 2005“–Новаци, во вкупен бруто износ од 5 000 000,00 денари, предвидени во Финансиските програми на ЗФК „Новаци 2005“– Новаци за 2023/2024, бр. 01-12/1 од 03.07.2023г. и бр. 01-12/2 од 03.07.2023г.

Член 2

Се одобрува Градоначалникот на Општина Новаци, да исплати сума во износ од 5 000 000,00 денари, од Буџетот на Општина Новаци за 2023 год., по доставување на Извештај за потрошени средства за пролетниот дел од натпреварувачката сезона 2023г. од ЗФК „Новаци 2005“– Новаци.

Член 3

Средствата од член 1, ќе се исплатат со посебно Решение, донесено од Градоначалникот на Општина Новаци.

Член 4

Средствата да се префрлат на

Име ЗФК „Новаци 2005“- Новаци
Трансакциска сметка 200002273548072
Даночен број 4002005168284
Депонент Стопанска банка АД Скопје.

Член 5

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

14-530/9 Совет на Општина Новаци
10.07.2023г. Претседател
Новаци Славица Најдовска-Стојковска

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Р.М.“ бр.5/02) и член 68 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/19), Градоначалникот на Општина Новаци донесе

ЗАКЛУЧОК
за прогласување на Програма за изменување и дополнување на Програмата за одржување на јавна чистота (јавни површини, паркови, зеленило и рекреативни површини) на територијата на Општина Новаци за 2023 година бр.14-1080/12 од 27.12.2022г.

1. Се прогласува, Програма за изменување и дополнување на Програмата за одржување на јавна чистота (јавни површини, паркови, зеленило и рекреативни површини) на територијата на Општина Новаци за 2023 година бр. 14-1080/12 од 27.12.2022г., што Советот на Општина Новаци, ја донесе на седницата одржана на 10.07.2023 год.

2. Заклучокот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

08-556/7 Општина Новаци
13.07.2023г. Градоначалник
Новаци Стевче Стевановски

Програма

за изменување и дополнување на Програмата за одржување на јавна чистота (јавни површини, паркови, зеленило и рекреативни површини) на територијата на Општина Новаци за 2023 година бр.14-1080/12 од 27.12.2022г.

ПРОГРАМА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА ОДРЖУВАЊЕ НА ЈАВНА ЧИСТОТА
(јавни површини, паркови, зеленило и рекреативни површини)
на територијата на Општина Новаци за 2023 година бр.14-1080/12 од 27.12.2022г.

Со оваа Програма се вршат измени во единечните цени на услугите за одржувањето на јавната чистота со тоа што износот во програмата за јавна чистота од 4.151.124 денари се зголемува за 693.057 денари или вкупно за реализација на Програмата за одржување на јавната чистота на територија на Општина Новаци за 2023 година потребни се финансиски средства во износ од 5.196.418 денари.

Во период од 01.01.2023 година до 31.05.2023 година од програмата се искористени 1.729.635 денари, со што во период од 01.06.2023 до 31.12.2023 година би се искористиле уште 3.466.783 денари.

Изменувањети и дополнувањето на Програмата е во следните ставки:

МЕТОДИ НА ЧИСТЕЊЕ

I. ОДРЖУВАЊЕ СО МЕТЕЊЕ

Прва категорија

Централно подрачје - улици, тротоари, плоштади, автобуски и такси станици кои се во густа фрекфенција на движење. Метењето ќе се извршува пет дена во неделата.

Ред. бр.	Јавни површини	Површина во m^2	Број на работници	Работни денови (месечно)	Вкупна површина (месечно)	Годишно (месеци)	Вкупна површина (годишно)
1.	Плоштад и парк во општинска зграда Новаци	3.000 m^2	2	20	60.000 m^2	12	720.000 m^2
2.	Главна асфалтирана собраќајница R1311 од полициската станица до поштата во с. Новаци	3.500 m^2	2	20	70.000 m^2	12	840.000 m^2
3.	Од центарот на Новаци кон училиштето и црквата “Св. Атанасиј“ се до повеќе-наменското игралиште во с. Новаци	2.000 m^2	2	20	40.000 m^2	12	480.000 m^2
	Вкупно:	**8.500 m^2**		**20**	**170.000 m^2**	**12**	**2.040.000 m^2**

Втора категорија

Метење на главни сообраќајници, тротоари, автобуски и такси станици со поголем интензитет на сообраќај на луѓе и возила. Метењето ќе се извршува два пати неделно.

Ред. бр.	Јавни површини	Површина во m^2	Број на работници	Работни денови (месечно)	Вкупна површина (месечно)	Годишно (месеци)	Вкупна површина (годишно)
1.	Главна асфалтирана собраќајница R1311 од влезот од кај река Црна до излезот на Новаци кон РЕК	14.000 m^2	2	8	112.000 m^2	12	1.344.000 m^2
Вкупно:		**14.000 m^2**		**8**	**112.000 m^2**	**12**	**1.334.000 m^2**

Трета категорија

Метење на сообраќајници, тротоари, автобуски и такси станици со помал интензитет на сообраќај на луѓе и возила. Метењето ќе се извршува два пати месечно.

Ред. бр.	Јавни површини	Површина во m^2	Број на работници	Работни денови (месечно)	Вкупна површина (месечно)	Годишно (месеци)	Вкупна површина (годишно)
1.	Центар во с. Добромири	3.000 m^2	2	2	6.000 m^2	12	72.000 m^2
2.	Центар во с. Рибарци	1.000 m^2	2	2	2.000 m^2	12	24.000 m^2
3.	Центар во с. Горно Агларци	1.500 m^2	2	2	3.000 m^2	12	36.000 m^2
4.	Центар во с. Долно Агларци	1.500 m^2	2	2	3.000 m^2	12	36.000 m^2
5.	Центар во с. Гермијан	2.000 m^2	2	2	4.000 m^2	12	48.000 m^2
6.	Центар во с. Далбеговци	1.500 m^2	2	2	3.000 m^2	12	36.000 m^2
Вкупно:		**10.500 m^2**		**12**	**21.000 m^2**	**12**	**252.000 m^2**

Четврта категорија

Метење на сообраќајници, тротоари, автобуски и такси станици со мал интензитет на сообраќај на луѓе и возила. Метењето ќе се извршува еднаш месечно.

Ред. Бр.	Јавни површини	Површина во m^2	Број на работници	Работни денови (месечно)	Вкупна површина (месечно)	Годишно (месеци)	Вкупна површина (годишно)
1.	Центар во с. Живојно	1.000 m^2	2	1	1.000 m^2	12	12.000 m^2
2.	Центар во с. Бач	800 m^2	2	1	800 m^2	12	9.600 m^2
3.	Центар во с. Брод	500 m^2	2	1	500 m^2	12	6.000 m^2
4.	Центар во с. Арматуш	800 m^2	2	1	800 m^2	12	9.600 m^2
5.	Центар во с. Тепавци	500 m^2	2	1	500 m^2	12	6.000 m^2
6.	Центар во с. Гнеотино	600 m^2	2	1	600 m^2	12	7.200 m^2
	Вкупно:	**4.200 m^2**		**6**	**4.200 m^2**	**12**	**50.400 m^2**

ПРЕСМЕТКА

Потребни финансиски средства за одржување на јавна чистота на јавните површини на територија на Општина Новаци со метење:

Ред. број	Категорија	Површина (m^2)	Единечна цена (ден/m^2)	Износ во денари
1.	Прва категорија	2.040.000 m^2	0,54	1.101.600 ден.
2.	Втора категорија	1.334.000 m^2	0,54	720.360 ден.
3.	Трета категорија	252.000 m^2	0,54	136.080 ден.
4.	Четврта категорија	50.400 m^2	0,54	27.216 ден.
	Вкупно:	**3.676.400 m^2**	**0,54 ден.**	**1.985.256 ден.**

II. МИЕЊЕ НА ЈАВНИ ПОВРШИНИ

МАШИНСКО МИЕЊЕ СО ПРЕДНА МЛАЗНИЦА

Прва категорија – Миење на јавни површини-сообраќајници - 5 пати неделно

Ред. бр.	Јавни површини	Површина во m^2	Број на работници	Работни денови (месечно)	Вкупна површина (месечно)	Годишно (месеци)	Вкупна површина (годишно)
1.	Главна асфалтирана собраќајница Р-1311 од влезот од кај река Црна до излезот на Новаци кон РЕК	14.000 m^2	1	20	280.000 m^2	9	2.520.000 m^2
	Вкупно:	**14.000 m^2**		**20**	**280.000 m^2**	**9**	**2.520.000 m^2**

Втора категорија – Миење на јавни површини-сообраќајници - 2 пати неделно

Ред. бр.	Јавни површини	Површина во m^2	Број на работници	Работни денови (месечно)	Вкупна површина (месечно)	Годишно (месеци)	Вкупна површина (годишно)
1.	Споредни улици во с. Новаци	16.590 m^2	1	8	132.720 m^2	9	1.194.480 m^2
		16.590 m^2		**8**	**132.720 m^2**	**9**	**1.194.480 m^2**

Трета категорија – Миење на јавни површини-сообраќајници – 2 пати месечно

Ред. бр.	Јавни површини	Површина во m^2	Број на работници	Работни денови (месечно)	Вкупна површина (месечно)	Годишно (месеци)	Вкупна површина (годишно)
1	Главна улица во с. Добромири	4.950 m^2	1	2	9.900 m^2	9	89.100 m^2
2	Главна улица во с. Горно Агларци	7.314 m^2	1	2	14.628 m^2	9	131.652 m^2
3	Главна улица во с. Долно Агларци	5.256 m^2	1	2	10.512 m^2	9	94.608 m^2
4	Главна улица во с. Далбеговци	4.281 m^2	1	2	8.562 m^2	9	77.058 m^2
5	Главна улица во с. Рибарци	3.960 m^2	1	2	7.920 m^2	9	71.280 m^2
		25.761 m^2		**10**	**51.522 m^2**	**9**	**463.698 m^2**

Четврта категорија – Миење на јавни површини-сообраќајници – еднаш месечно

Ред. бр.	Јавни површини	Површина во m^2	Број на работници	Работни денови (месечно)	Вкупна површина (месечно)	Годишно (месеци)	Вкупна површина (годишно)
1	Главна улица во с. Гнеотино	1.335 m^2	1	1	1.335 m^2	9	12.015 m^2
2	Главна улица во с. Брод	1.350 m^2	1	1	1.350 m^2	9	12.150 m^2
3	Главна улица во с. Живојно	2.766 m^2	1	1	2.766 m^2	9	24.894 m^2
4	Главна улица во с. Бач	2.955 m^2	1	1	2.955 m^2	9	26.595 m^2
5	Главна улица во с. Гермијан	4.260 m^2	1	1	4.260 m^2	9	38.340 m^2
6	Главна улица во с. Арматуш	807 m^2	1	1	807 m^2	9	7.263 m^2
8	Главна улица во с. Орехово	1.482 m^2	1	1	1.482 m^2	9	13.338 m^2
		14.955 m^2		**7**	**14.955 m^2**	**9**	**134.595 m^2**

РАЧНО МИЕЊЕ СО ЗАДНИ ЦРЕВА

Прва категорија – Миење на тротоари, плоштади и плочници - еднаш неделно

Ред. бр.	Јавни површини	Површина во m^2	Број на работници	Работни денови (месечно)	Вкупна површина (месечно)	Годишно (месеци)	Вкупна површина (годишно)
1.	Главна асфалтирана собраќајница Р-1311 од влезот од кај река Црна до излезот на Новаци кон РЕК	4.666 m^2	2	4	18.664 m^2	9	167.976 m^2
2.	Плоштад во општинска зграда Новаци	123 m^2	2	4	492 m^2	9	4.428 m^2
	Вкупно:	**4.789 m^2**		**4**	**19.156 m^2**	**9**	**172.404 m^2**

Втора категорија – Миење на тротоари, плоштади и плочници – два пати месечно

Ред. бр.	Јавни површини	Површина во m^2	Број на работници	Работни денови (месечно)	Вкупна површина (месечно)	Годишно (месеци)	Вкупна површина (годишно)
1.	Тротоари низ с. Новаци	1.027 m^2	2	2	2.054 m^2	9	18.486 m^2
	Вкупно:	**1.027 m^2**		**2**	**2.054 m^2**	**9**	**18.486 m^2**

Трета категорија – Миење на тротоари, плоштади и плочници – еднаш месечно

Ред. бр.	Јавни површини	Површина во m^2	Број на работници	Работни денови (месечно)	Вкупна површина (месечно)	Годишно (месеци)	Вкупна површина (годишно)
1.	Тротоари низ с. Гермијан	387 m^2	2	1	387 m^2	9	3.483 m^2
2.	Тротоари низ с. Горно Агларци	402 m^2	2	1	402 m^2	9	3.618 m^2
	Вкупно:	**789 m^2**		**2**	**789 m^2**	**9**	**7.101 m^2**

ПРЕСМЕТКА

Потребни финансиски средства за одржување на јавна чистота на јавните површини на територија на Општина Новаци со миење:

Ред. број	Категорија	Површина (m^2)	Единечна цена (ден/m^2)	Износ во денари
1.	Прва категорија – машинско миење	2.520.000 m^2	0,2	504.000 ден.
2.	Втора категорија – машинско миење	1.194.480 m^2	0,2	238.896 ден.
3.	Трета категорија – машинско миење	463.698 m^2	0,2	92.739 ден.
4.	Четврта категорија – машинско миење	134.595 m^2	0,2	26.919 ден.
5.	Прва категорија – рачно миење	172.404 m^2	1	172.404 ден.
6.	Втора категорија – рачно миење	18.486 m^2	1	18.486 ден.
7.	Трета категорија – рачно миење	7.101 m^2	1	7.101 ден.
	Вкупно:	**4.510.764 m^2**		**1.033.626 ден.**

ОДРЖУВАЊЕ НА ПАРКОВИ И ЗЕЛЕНИЛО

Вкупните годишни цени/m^3 за одржување на паркови и зеленило се пресметани во категории според степенот на планираното одржување:

Прва категорија

Ред, број	Позиција	Реализација (годишно)	Единечна цена	Вкупно годишно (ден./m^3)
1.	Чистење на отпад (корпи во паркови, разновиден отпад околу и во парковите и сл.)	240	0,17	40,8
2.	Косење и кастрење со сите операции пред и после косењето и кастрењето	64	0,22	14,08
3.	Полевање	96	0,17	16,32
4.	Чистење на лисја	60	0,17	10,2
5.	Чистење на патеки од снег	80	0,17	13,6
			Вкупно:	95

Втора категорија

Ред, број	Позиција	Реализација (годишно)	Единечна цена	Вкупно годишно (ден./m^3)
1.	Чистење на отпад (корпи во паркови, разновиден отпад околу и во парковите и сл.)	48	0,17	8,16
2.	Косење и кастрење со сите операции пред и после косењето и кастрењето	16	0,35	5,6
3.	Чистење на лисја	12	0,17	2,04
4.	Чистење на патеки од снег	32	0,17	5,44
			Вкупно:	21,24

Трета категорија

Ред, број	Позиција	Реализација (годишно)	Единечна цена	Вкупно годишно (ден./m^3)
1.	Чистење на отпад	24	0,17	4,08
2.	Косење и кастрење со сите операции пред и после косењето и кастрењето	16	0,35	5,6
3.	Чистење на лисја	6	0,17	1,02
4.	Чистење на патеки од снег	16	0,17	2,72
			Вкупно:	13,42

Категоризација на паркови и пресметка:

Прва категорија

Ред. бр.	Паркови	Површина во m^2	Вкупно годишно (ден./m^3)	Број на извршители	Износ во денари
1.	Парковите низ с. Новаци	4.550 m^2	95	2	432.250 ден.
2.	Детските игралишта, игротеката во с. Новаци и двор на амбуланта	9.230 m^2	95	2	876.850 ден.
	Вкупно:	**13.780 m^2**	**95**		**1.309.100 ден.**

Втора категорија

Ред. бр.	Паркови	Површина во m^2	Вкупно годишно (ден./m^3)	Број на извршители	Износ во денари
1.	Центар во с. Добромири	3.000 m^2	21,24	2	63.720 ден.
2.	Центар во с. Рибарци	1.000 m^2	21,24	2	21.240 ден.
3.	Центар во с. Горно Агларци	1.500 m^2	21,24	2	31.860 ден.
4.	Центар во с. Долно Агларци	1.500 m^2	21,24	2	31.860 ден.
5.	Манастир Рожденство на Пресвета Богородица во с. Новаци	9.500 m^2	21,24	2	201.780 ден.
	Вкупно:	**16.500 m^2**	21,24		**350,460 ден.**

Трета категорија

Ред. бр.	Паркови	Површина во m^2	Вкупно годишно (ден./m^3)	Број на извршители	Износ во денари
1.	Центар во с. Гермијан	2.200 m^2	13,42	2	29.524 ден.
2.	Центар во с. Бач	900 m^2	13,42	2	12.078 ден.
3.	Центар во с. Живојно	1.000 m^2	13,42	2	13.420 ден.
4.	Центар во с. Брод	600 m^2	13,42	2	8.052 ден.
5.	Центар во с. Гнеотино	600 m^2	13,42	2	8.052 ден.
6.	Центар во с. Далбеговци	1.500 m^2	13,42	2	20.130 ден.
	Вкупно:	**6.800 m^2**	13,42		**91.256 ден.**

Потребни финансиски средства за одржување на паркови и јавно зеленило на територија на Општина Новаци:

Ред. број	Категорија	Површина (m^2)	Единечна цена (ден/m^2)	Износ во денари
1.	Прва категорија	13.780 m^2	95	1,309.100 ден.
2.	Втора категорија	16.500 m^2	21,24	350.460 ден.
3.	Трета категорија	6.800 m^2	13,42	91.256 ден.
	Вкупно:	**48.680 m^2**		**1.750.816 ден.**

ОДРЖУВАЊЕ И ЧИСТЕЊЕ НА ОТВОРЕНИ БЕТОНИРАНИ КАНАЛЧИНА ЗА ОДВЕДУВАЊЕ НА АТМОСФЕРСКА ВОДА И ОДРЖУВАЊЕ И ЧИСТЕЊЕ НА ИЗЛЕТНИЧКИ МЕСТА

Прва категорија – одржување и чистење на отворени бетонирани каналчиња за одведување на атмосферска вода

Ред, број	**Позиција**	**Реализација (годишно)**	**Единечна цена**	**Вкупно годишно (ден./m^3)**
1.	Косење, гребулање и изнесување на трева покрај каналчето	12	0,55	6,6
2.	Чистење на дното од каналчето од нанос од песок и мил	12	0,76	9,12
			Вкупно:	15,72

Втора категорија – одржување и чистење на излетнички места

Ред, број	**Позиција**	**Реализација (годишно)**	**Единечна цена**	**Вкупно годишно (ден./m^3)**
1.	Косење, гребулање и изнесување на трева	12	0,43	5,16
2.	Кастрење на грмушки	12	0,43	5,16
			Вкупно:	10,32

ПРЕСМЕТКА

Прва категорија

Ред. бр.	**Паркови**	**Површина во m^2**	**Вкупно годишно (ден./m^3)**	**Број на извршители**	**Износ во денари**
1.	Каналчиња во Општина Новаци	15.000 m^2	15,72	2	235.800 ден.
	Вкупно:	**15.000 m^2**	**15,72**		**235.800 ден.**

Втора категорија

Ред. бр.	Паркови	Површина во m^2	Вкупно годишно (ден./m^3)	Број на извршители	Износ во денари
1.	Стара општинска зграда во с. Старавина и с. Бач	4.000 m^2	10,32	2	41.280 ден.
2.	Излетничко место - Коњарка	4.000 m^2	10,32	2	41.280 ден.
3.	Чистење на културно-историски знаменитости во Мариово	10.000 m^2	10,32	2	103.200 ден.
4.	Чистење на културно-историски знаменитости во с. Брод	500 m^2	10,32	2	5.160 ден.
	Вкупно:	**18.500 m^2**	10,32		**190.920 ден.**

Потребни финансиски средства за одржување и чистење на отворени бетонирани каналчина за одведување на атмосферска вода и одржување и чистење на излетнички места:

Ред. број	Категорија	Површина (m^2)	Единечна цена (ден/m^2)	Износ во денари
1.	Прва категорија	15.000 m^2	15,72	235.800 ден.
2.	Втора категорија	18.500 m^2	10,32	190.920 ден.
	Вкупно:	**33.500 m^2**		**426.720 ден.**

РЕКАПИТУЛАЦИЈА

Ред. број		Површина (m^2)	Вкупна вредност
1.	Чистење на јавни површини со метење	3.676.400 m^2	1.985.256 ден
2.	Чистење на јавни површини со миење	4.510.764 m^2	1.033.626 ден.
3.	Одржување на паркови и зеленило	37.080 m^2	1.750.816 ден.
4.	Одржување и чистење на отворени бетонски каналчиња и одржување и чистење на излетнички места	33.500 m^2	426.720 ден.
	Вкупно:	**7.981.344 m^2**	**5.196.418 ден.**

Претседател
на Совет на Општина Новаци
Славица Најдовска-Стојковска

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Р.М.“ бр.5/02) и член 68 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/19), Градоначалникот на Општина Новаци донесе

ЗАКЛУЧОК
за прогласување на Програма за изменување и дополнување на Програмата за изработка на урбанистички планови на територијата на Општина Новаци за 2023 година, бр.14-1056/12 од 15.12.2022 г. и бр.14-380/4 од 10.05.2023 год.

1. Се прогласува, Програма за изменување и дополнување на Програмата за изработка на урбанистички планови на територијата на Општина Новаци за 2023 година, бр.14-1056/12 од 15.12.2022 г. и бр. 14-380/4 од 10.05.2023 год., што Советот на Општина Новаци, ја донесе на седницата одржана на 10.07.2023 год.

2. Заклучокот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

08-556/8
13.07.2023г.
Новаци

Општина Новаци
Градоначалник
Стевче Стевановски

Врз основа член 22 став 1 точка 1 и член 36 став 1 точка 15 од Законот за локална самоуправа (’’Службен весник на РМ’’ бр 5/2002), а во согласност со член 40 од Законот за урбанистичко планирање (,,Службен весник на РМ,, РМ бр.32/2020) и член 21 став 1 точка 9 од Статутот на Општина Новаци (’’Службен гласник на Општина Новаци’’ бр. 07/2019,), Советот на Општина Новаци на седницата на ден 10.07.2023 година донесе:

Програма за изменување и дополнување на Програмата за изработка на урбанистички планови на територијата на Општина Новаци за 2023 година, бр.14-1056/12 од 15.12.2022 г. и бр. 14-380/4 од 10.05.2023 год.

1. Со оваа Програма се врши изменување и дополнување на Програмата за изработка на урбанистички планови на територијата на Општина Новаци за 2023 година, бр. 14-1056/12 од 15.12.2022 г. и бр. 14-380/4 од 10.05.2023 год.

2. Во Програмата од точка 1, во делот УРБАНИСТИЧКИ ПРОЕКТИ по точка 11 се додава, точка 12 која гласи:
,,12. Урбанистички проект вон опфат на урбанистички план за Инфраструктурна градба - пешачко-рекреативна патека од населено место село Новаци до Манастир „Богородица“,
с. Новаци, Општина Новаци,,.

3. Оваа Програма влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци,,.

14-530/11
10.07.2023г.
Новаци

Совет на Општина Новаци
Претседател
Славица Најдовска-Стојковска

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Р.М.“ бр.5/02) и член 68 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/19), Градоначалникот на Општина Новаци донесе

ЗАКЛУЧОК
за прогласување на Програма за управување со животна средина во однос на влијанието од енергетскиот сектор во Општина Новаци
за 2023 год.

1. Се прогласува, Програма за управување со животна средина во однос на влијанието од енергетскиот сектор во Општина Новаци за 2023 год., што Советот на Општина Новаци, ја донесе на седницата одржана на 10.07.2023 година.

2. Заклучокот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

08-556/9
13.07.2023г.
Новаци

Општина Новаци
Градоначалник
Стевче Стевановски

Врз основа на член 36 од Законот за локална самоуправа („Слулжбен весник на РМ“ бр. 5/02), а во врска со член 21 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/2019), и Одлуката за распределба на средства остварени по основ на надоместок за производство на енергија од фосилни горива како наменски дотации на општините за 2021 година со бр.41-4908/5 од 06.06.2023г. („Службен весник на РСМ“ бр.120 од 12.06.2023), донесена од Влада на РСМ, Советот на Општина Новаци на седницата одржана на 10.07.2023г. донесе:

ПРОГРАМА
ЗА УПРАВУВАЊЕ СО ЖИВОТНА СРЕДИНА ВО ОДНОС НА ВЛИЈАНИЕТО ОД ЕНЕРГЕТСКИОТ СЕКТОР ВО ОПШТИНА НОВАЦИ ЗА 2023 год.

Член 1

Со Програмата за управување со животната средина во однос на влијанието од енергетскиот сектор во општина Новаци за 2023 година се уредува намената и доделувањето на средства за реализација на програми и проекти и други активности од областа на животната средина на територијата на општина Новаци за 2023 година.

Член 2

Средствата за реализација на Програмата се обезбедуваат од:

1. Надоместокот за производсво на енергија од фосилни горива како наменска дотација на Општината за 2021 година во износ од --------- 5.181.727,00 денари

2. Буџет на општина Новаци за 2023 година во износ од ---------1.000.000,00 денари

==========

Вкупно: 6.181.727.00 денари

Член 3

За начинот и динамиката на користење на средствата ќе се грижи Комисијата за урбанизам, комунални дејности и заштита на животната средина при Советот на општина Новаци. Доколку при спроведувањето на постапките И потпишувањето на договорите се јави разлика во цените односно се добијат поголеми цени од предвидените средства истите де се надополнат од Буџетот на општина Новаци за 2023 година.

Член 4

Средствата од член 2 на оваа Програма ќе се распоредуваат на следниот начин:

1. Изградба на пешачко-рекреативна патека од населено место село Новаци до Манастир „Пресвета Богородица“ с. Новаци, Општина Новаци.....6.181.727,00 денари

==========

ВКУПНО : 6.181.727.00 денари

Совет на Општина Новаци
Претседател
Славица Најдовска Стојковска

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Р.М.“ бр.5/02) и член 68 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/19), Градоначалникот на Општина Новаци донесе

ЗАКЛУЧОК
за прогласување на Одлука за започнување на постапка за давање под закуп на недвижни ствари – деловени простории

1. Се прогласува, Одлука за започнување на постапка за давање под закуп на недвижни ствари – деловени простории, што Советот на Општина Новаци, ја донесе на седницата одржана на 10.07.2023 година.

2. Заклучокот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

08-556/10
13.07.2023г.
Новаци

Општина Новаци
Градоначалник
Стевче Стевановски

Врз основа на член 36 став 1 точка 10, член 67 од Законот за локална самоуправа (,,Службен весник на РМ,, бр. 5/2002), и член 21 став 21 точка 38 и член 134 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 7/2019), Советот на Општина Новаци на седницата одржана на ден 10.07.2023 година, ја донесе следната

ОДЛУКА
за започнување на постапка за давање под закуп на недвижни ствари –
деловени простории

Член 1

Со оваа Одлука се започнува постапка за давање под закуп на недвижни ствари – деловни простории по пат на електронско јавно наддавање на дел од објект – зграда на Општина Новаци во с.Новаци, на КП бр. 1444/1 КО Новаци, ИЛ. Бр. 100213:

- Деловна просторија влез 5 со површина од 22 м²;
- Деловна просторија влез 6 со површина од 68 м².

Член 2

Деловна просторија со влез 6 се издава за користење со намена угостителски објект, а деловна просторија со влез 5 е помошна просторија во функција на деловната просторија со влез 6.

Член 3

Се задолжува Комисијата за располагање со движни и недвижни ствари да ја спроведе постапката по пат на електронско јавно наддавање

Член 4

Одлуката влегува во сила наредниот ден од објавувањето во „Службен гласник на Општина Новаци“.

14-530/13
10.07.2023г.
Новаци

Совет на Општина Новаци
Претседател
Славица Најдовска-Стојковска

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Р.М.“ бр.5/02) и член 68 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/19), Градоначалникот на Општина Новаци донесе

ЗАКЛУЧОК
за прогласување на Одлука за одобрување на еднократна финансиска помош на Здружение Пелагониски културно-научни средби при Општина Новаци

1. Се прогласува, Одлука за одобрување на еднократна финансиска помош на Здружение Пелагониски културно-научни средби при Општина Новаци, што Советот на Општина Новаци, ја донесе на седницата одржана на 10.07.2023 год.

2. Заклучокот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

08-556/11
13.07.2023г.
Новаци

Општина Новаци
Градоначалник
Стевче Стевановски

Врз основа на член 36 став 1 точка 15 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на РМ“ бр. 5/2002) и член 21 став 1 точка 49 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци” бр. 7/19), Советот на Општина Новаци на седницата одржана на 10.07.2023 година донесе:

О Д Л У К А
за одобрување на еднократна финансиска помош на Здружение Пелагониски културно-научни средби при Општина Новаци

Член 1

Со оваа Одлука се одобрува еднократна финансиска помош на Здружението Пелагониски културно-научни средби при Општина Новаци, за печатење на Зборник бр.18 од Пелагониски средби 2022г.

Член 2

Се одобрува Градоначалникот на Општина Новаци, да исплати сума во бруто износ од 25.000,00 денари, од Буџетот на Општина Новаци за 2023 год.

Член 3

Средствата од член 2, ќе се исплатат со посебно Решение, донесено од Градоначалникот на Општина Новаци.

Член 4

Средствата да се префрлат на
Здружението Пелагониски културно-научни средби при Општина Новаци
Сметка: 300060000021955
Даночен број: 4002001145964
Депонент банка: Комерцијална банка

Член 5

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

14-530/14
10.07.2023г.
Новаци

Совет на Општина Новаци
Претседател
Славица Најдовска-Стојковска

Врз основа на член 50 став 1 точка 3 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на Р.М.“ бр.5/02) и член 68 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци“ бр. 07/19), Градоначалникот на Општина Новаци донесе

ЗАКЛУЧОК
за прогласување на Заклучок за ослободување од плаќање на потрошена електрична енергија за улично осветлување во с.Добромири на барање од Лиле Симоновска од Скопје

1. Се прогласува, Заклучок за ослободување од плаќање на потрошена електрична енергија за улично осветлување во с. Добромири на барање од Лиле Симоновска од Скопје, што Советот на Општина Новаци, ја донесе на седницата одржана на 10.07.2023 година.

2. Заклучокот влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

08-556/12 Општина Новаци
13.07.2023г. Градоначалник
Новаци Стевче Стевановски

Врз основа на член 36 став 1 точка 15 од Законот за локална самоуправа („Службен весник на РМ“ бр. 5/2002) и член 21 став 1 точка 50 од Статутот на Општина Новаци („Службен гласник на Општина Новаци” бр. 7/19), Советот на Општина Новаци на седницата одржана на 10.07.2023 година донесе:

ЗАКЛУЧОК
за ослободување од плаќање на потрошена електрична енергија за улично осветлување во с.Добромири на барање од Лиле Симоновска од Скопје

1. Лиле Симоновска од Скопје, до Општина Новаци, поднесе Барање бр. 03-522/1 од 03.07.2023г. за ослободување од плаќање на потрошена електрична енергија за улично осветлување во с.Добромири, бидејќи на парцелата КП бр. 351 КО Добримири, засадена со овошен насад нема изграден објект и не постои уличен систем за осветлување.
2. Советот на Општина Новаци, го разгледа Барањето од Лиле Симоновска од Скопје и донесе Заклучок за негово усвојување, бидејќи на КП бр. 351 КО Добримири, е земјоделска површина засадена со овошен насад од лешници, нема изградено објект, ниту постои уличен систем за осветлување. Исто така Општина Новаци, не располага со урбанистичка документација за с. Добромири, а посочената парцела КП бр.351 КО Добримири, при урбанистичко планирање, односно формирање на градежен опфат, веројатно би се нашла надвор од опфатот.
3. Заклучокот влегува во сила со неговото донесување, а ќе се објави во ,,Службен гласник на Општина Новаци“.

14-530/15 Совет на Општина Новаци
10.07.2023г. Претседател
Новаци Славица Најдовска-Стојковска

СОДРЖИНА :

1. Заклучок за прогласување на Одлука за пренамена на средствата во Буџетот на Општина Новаци за 2023 година;
2. Заклучок за прогласување на Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за извршување на Буџетот на Општина Новаци за 2023 година;
3. Заклучок за прогласување на Стратегија за локален економски развој 2023-2028;
4. Заклучок за прогласување на Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за одобрување на финансиски средства за ученици запишани во прво одделение во ООУ ,,Славко Лумбарковски“ Новаци и неговите подрачни училишта, бр.14-105/10 од 31.01.2023 год.;
5. Заклучок за прогласување на Одлука за давање на согласност на Годишниот план за вработување за периодот 2023/24 год. во ООУ “Славко Лумбарковски”- Новаци;
6. Заклучок за прогласување на Одлука за доделување на финансиски средства на „ЗФК Новаци 2005“ – Новаци;
7. Заклучок за прогласување на Програма за изменување и дополнување на Програмата за одржување на јавна чистота (јавни површини, паркови, зеленило и рекреативни површини) на територијата на Општина Новаци за 2023 година бр.14-1080/12 од 27.12.2022год.;
8. Заклучок за прогласување на Програма за изменување и дополнување на Програмата за изработка на урбанистички планови на територијата на Општина Новаци за 2023 година, бр.14-1056/12 од 15.12.2022 г. и бр. 14-380/4 од 10.05.2023 год.;
9. Заклучок за прогласување на Програма за управување со животна средина во однос на влијанието од енергетскиот сектор во Општина Новаци за 2023 год.;
10. Заклучок за прогласување на Одлука за започнување на постапка за давање под закуп на недвижни ствари – деловени простории;
11. Заклучок за прогласување на Одлука за одобрување на еднократна финансиска помош на Здружение Пелагониски културно-научни средби при Општина Новаци;
12. Заклучок за прогласување на Заклучок за ослободување од плаќање на потрошена електрична енергија за улично осветлување во с.Добромири на барање од Лиле Симоновска од Скопје.

Издавач: Градоначалник на Општина Новаци
тел. 047 203 060
Буџет на Општина Новаци
Сметка 749014004563010
Народна банка на РСМ
Д.Б. 4002004169848
Приходна Шифра 752939